ԲԻԲԼԱԿՆ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Ի՛Զ. ՏԱՐԻ | 17 ՄԱՐՏ 1907 | ԹԻՒ 23—24

ԿԸ ԽՕՍՓՐՈՒԻ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԻՆ

յայտնել մեզ թէ այս թերթը երկրին վաճառականութեամբ եւ ճարտարարուեստին տեսակէտով աւելի օգտակար հանդիսացնելու համար տակաւին ի՞նչ տեսակ բարեփոխութիւններ պէտք է ներմուծել «Բիւրակն»ի ուղղութեան մէջ։

«Բիւրակն»ի խմբագիրները շնորհակալ պիտի ըլլան եղած օգտակար դիտողութիւններուն եւ թելադրութիւններուն համար։

—

Ձարտարարուեստի Վերաբերեալ

ԱՄԷՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ

ԿԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԻ

ԲԻԲԼԱԿՆի խմբագրութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել իր յարգելի ընթերցողներուն ու ծանօթ արհեստագէտի մը աշխատակցութիւնը ապահոված ըլլալով, ի վիճակի է Օսմանեան ճարտարագործութեան վերաբերեալ ամէն տեսակ հարցումներու պատասխանել մասնագիտական դիւրահասկնալի բացատրութիւններով։

Ուստի, հիւսելու եւ ոլորելու արհեստներուն եւ անոնց յարակից մեքենաներուն գործածութեան մասին արհեստական ծանօթութիւններու պէտք ունեցող գաւառային ընթերցողները

կը հրաւիրուին իրենց հարցումները ուղղել մեզ կարելի եղածին չափ յստակ կերպով։

Կը յուսանք որ, ինչպես վաճառականութեան ամեն ճիւղերուն, նոյնպես ճարտարարուեստի վերաբերեալ հարցումներու մասնագիտական պատասխանները պիտի կրնան օգտակար ըլլալ մեր ընթերցողներուն։

ԱՌԱՒՏՐԱԿԱՆ ԼՕԶՈՒ

ԷՍՊԷՌԱՆԴՕ

Բոլոր գիրերը կը կարդացուին
Կաճուները բացառութիւն չունին
Անկաճուն բայ չկայ
Ուրոշիչ յօդ՝ միակ եւ անփոփոխ

Էսպէռանդօ լեզուն 28 գիր ունի։ Այս գիրերը եւրոպական ուրիշ լեզուներու գրերուն պէս չեն։ Ո՛չ ձայնի փոփոխութիւն կը կրեն, ո՛չ բացառութիւն ունին եւ ոչ ալ տեղ տեղ անձայն կը մնան, այլ՝ամէն գիր իր ուրոյն ձայնը ունի եւ ամէն պարագայի մէջ կը կարդացուի։

գիր		անուն	ձայն	գիր		անուն	ձայն
a	A	ա	ա	k	K	ֆօ	f
b	B	պօ	պ	l	L	լօ	լ
c	C	ցօ	ց	m	M	մօ	մ
ĉ	Ĉ	չօ	չ	n	N	նօ	ն
d	D	սօ	ս	o	O	օ	օ
e	E	է	է	p	P	բօ	բ
f	F	ֆօ	ֆ	r	R	ռօ	ռ
g	G	կօ	կ	s	S	ւօ	ւ
ĝ	Ĝ	ճօ	ճ	ŝ	Ŝ	շօ	շ
h	H	հօ	հ	t	T	թօ	թ

Ĵĵ	Ĥĥ	խo	խ	u	U	ու	ու
i	I	ի	ի	ŭ	Ŭ	ու	ու (կարճ)
j	J	եo	ե	v	V	վo	վ
ĵ	Ĵ	ժo	ժ	z	Z	զo	զ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — *Էսբէռանդօ լեզուին մէջ*

1.— C *գիրը* ʒ *և* j *գիրը* ի *ձայները կը հանեն, ո՛չ թէ ֆրանսերէն լեզուին նման* ս *և* ժ *ձայները.* — *ինչպէս,*

komercado	*fօմհrցաsօ*	*առևտուր. հրապարակ*
jaroj	*ևառօյ*	*տարիներ*

2. — G *գիրը միշտ կ ձայնը կը հանէ, ո՛չ թէ ֆրանսականին նման մերթ կ, մերթ* ժ:

H *գիրը միշտ կը կարդացուի և հ ձայնը կը հանէ, ո՛չ թէ ֆրանսականին նման երբեմն անձայն կը մնայ և երբեմն* p *գրին հետ միանալով* ֆ *ձայնը կը հանէ:*

S *գիրը չարունակ* ս *ի ձայն կը հանէ, ո՛չ թէ ֆրանսականին նման երբեմն* ս *երբեմն* զ *ձայնը:*

T *գիրը ամէն տեղ* թ *ի ձայն կը հանէ, ո՛չ թէ ֆրանսականին նման երբեմն* ս *ի: ինչպէս՝*

tago	*թակօ*	*օր*
forgeso	*ֆօռկեսօ*	*մոռնալ*
horde	*հօռտե*	*գարի*
haven	*հավհն*	*նաւահանգիստ*
riska	*ռիսկա*	*վնաս*
sesa	*սեսա*	*վեցերորդ*
hotelo	*հօթելօ*	*պանդոկ*
utila	*ութիլա*	*օգտակար*

3.— [ˆ] *Այս նշանը քանի մը գիրերու վրայ գրուելով, անոնց նշանակութիւնը բոլորովին կը փոխէ, և* c (ʒo) *գիրը կ'ընէ* ĉ չo, g (կo) *գիրը* ĝ ճo, h (հo) *գիրը կ'ընէ* ĥ խo, j (հo) *գիրը կ'ընէ* ĵ ժo *և* s (uo) *գիրը կ'ընէ* ŝ շo, *որոնք կը կարդացուին հետեւեալ կերպով.* —

celo	*ʒելօ*	*նպատակ*	ĉefa	*չեֆա*	*գլխաւոր*
gusto	*կուստօ*	*ճաշակ*	ĝarden	*ճառտեն*	*պարտէզ*
hor	*հօռ*	*ժամ*	ĥemi	*խեմի*	*տարրալծթ.*

juli *հուլի Յուլիս* ĵournal *ժուռնալ օրագիր*
skatolo *սմաթօլօ տուփ* ŝipo *շիբօ նաւ*

4. — U (ու) գրին վրայ այս [˘] նշանը դնելով մեզմ և կարճ ու ի ձայն կը հանէ և իրմէ առաջ գտնուած ձայնաւորին հետ մէկ վանկ մը կը կազմէ. ինչպէս,

Eŭropo *Էուրօբօ* *Եւրոպա*
Naŭ *Նաու* *Իսը*
Morgaŭ *մօրկաու* *վաղը*

5.— Էսբէռանդօ լեզուին մէջ բառերը շեշտ ունին, որ արտասանութեան մէջ պէտք է դնել վերջընթեր վանկին վրայ:

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

Cirkulero anoncitta la fondon de firmo
Ցիրքուլէրօ անօնցիթթա լա ֆօնտօն տէ ֆիրմօ
Շրջաբերական, ծանուցանող հաստատուած վաճառատան

Parizo, 19 Aŭgusto
Բարիզ Ա-կուսթօ
Բարիզ Օգոստոս

Sinjoro
Սինեօրօ
Տէր

Fondinte en tiu ĉi urbo, laŭ la
Ֆօնտինթէ էն թիու չի ուրբօ, լաու լա
Հիմնած ըլլալով մէջ այս քաղաքին ըստ

suprematita adreso firmon sub la titolo de
սուբրեմաթիթա ադրէսօ ֆիրմօն սուպ լա թիթօլօ տէ
վերոգրեալ հասցէ վաճառատունն տակ անուն ի

..., ni prenas la liberecon sciigi vin
նի բրէնաս լա լիպէրէցօն սցիիկի վին
մենք կ'առնենք համարձակութիւն ծանուցանել ձեզ

pri tio kaj ni estos felicâj se ni
բ-ի ր-ի-օ ի-յ ն-ի է-մ-օ-ա ֆ-ե-լ-ի-ց-ա-յ ի-ե ն-ի
համար ամեն և մենք կ'ըլլանք ուրախ եթէ մենք

estos favorataj per viaj mendoj
է-մ-օ-ա ֆ-ա-վ-օ-ր-ա-յ բ-ե-ռ վ-ի-յ ի-ն-դ-օ-յ
կ'ըլլանք սիրուած ...ով ձեր ապրանքները :

Kiel sekvo de nia ĝenerala sciado de
Ք-ի-ե-լ ս-ե-կ-վ-օ դ-ե ն-ի-ա ջ-ե-ն-ե-ր-ա-լ-ա ս-ց-ի-ա-դ-օ դ-ե
Հետեւանքով ...ի մեր ընդհանուր տեղեկութիւն.

la aferoj en tiu ĉi lando, ni povas
լ-ա ա-ֆ-ե-ր-օ-յ է-ն ր-ի-ա-ո չ-ի լ-ա-ն-դ-օ ն-ի բ-օ-վ-ա-ս
գործերուն մէջ այս երկրին մենք կրնանք

promesi al vi ke ni estas kapablaj
բ-ռ-օ-վ-ե-լ ա-լ վ-ի ք-ե ն-ի է-մ-ա-ս կ-ա-բ-ա-պ-լ-ա-յ
խոստանալ ձեզ թէ մենք ենք կարող

plenumi rapidmaniere kian ajn mendoj
բ-լ-ե-ն-ու-մ ռ-ա-բ-ի-դ-մ-ա-ն-ի-ե-ռ-ե ք-ի-ա-ն . ա-յ-ն ի-ն-դ-օ-յ
կատարել արագ կերպով ոյն ապրանքները
komisiata al niaj zorgoj
ք-օ-մ-ի-ս-ի-ա-ա-ա ա-լ ն-ի-ա-յ զ-օ-ր-կ-օ-յ
յանձնարարուած մեր խնամոց

Ni petas vin vizite niajn magazenojn
Ն-ի բ-ե-ր-ա-մ վ-ի-ն վ-ի-զ-ի-ե-ռ ն-ի-ա-յ-ն մ-ա-կ-ա-զ-ե-ն-օ-յ-ն
Մենք կը խնդրենք ձեզ այցելել մեր վաճառատուներ

kiuj enhavas grandan elektajon da multekostaj
ք-ի-ու-յ է-ն-հ-ա-վ-ա-ս կ-ա-ռ-ա-ն-ա-ն է-լ-է-ք-ր-ա-ժ-օ-ն դ-ա մ-ա-ր-ի-է-ք-օ-ս-ի-ա-յ
ուր կան մեծաքանակ տեսակներ մեծարժէք

ŝtonoj da amerika ĵuvelajo, da pentrajoj
շ-ր-ի-ա-յ դ-ա ա-մ-ե-ր-ի-ք-ա ժ-ու-վ-ե-լ-ա-ե-օ դ-ա բ-ե-ն-ր-ա-ժ-օ-յ
քարերուն ամերիկեան զոհարներ ու նկարներուն

de lertegaj artistoj, fotografaĵoj kaj artob-
դ-ե լ-ե-ր-ե-կ-ա-յ ա-ռ-ր-ի-ս-ի-յ ֆ-օ-ր-ի-օ-կ-ր-ա-ֆ-ա-յ ք-ա ա-ռ-ի-օ-ք-
ու վարպետ նկարիչներ լուսանկարներ և գեղար-

jectoj da lautegaj fonografoj, kaj unuvor te
ենէ+ըօյէ պա լաա-ըռեկայէ ֆօնօկրաֆօյ, էայ աընավօռէ
առարկաներ գեղեցիկ ձայնով ֆոնօկրաֆներ և մեկ խօսքով

da kuriozajoj kaj novajoj de ĉiui specoj
պա էուռիօզաժօյ էայ նօվաժօյ տե չիաայէ սբէցօյէ
հետաքրքրաշարժ և նոր էն այս տեսակներ

Ni altiras speciale vian atenton al
Նէ ալըէռաա սբէցիալե վիան ատէնըօն ալ
Մենք կը հրաւիրենք մասնաւորաբար ձեր ուշադրութ.ուն

niaj prezoj, kiuj estas tiel moderaj
նիայ բռեզօյ, կիույ էսթաս թիել մօդէռայ
մեր գիները որոնք են այնքան աժան

kiel eble, konsiderante ke niaj komer-
կիել էբլե, կօնսիդէռանթե կե նիայ կօմեր-
որքան կարելի նկատելով որ մեր վաճառք-

caĵoj estas ĉiui de la plej bona kvalito
ճաժօյ էսթաս չիաայ տե լա պլեյ պօնա կվալիթօ
ները են ամենէն աւելի լաւ տեսակէ

kaj ni povas certigi vin ke viaj
էայ նի պօվաս ցեռթիգի վին կե վիայ
եւ մենք կրնանք վստահացնել ձեզ որ ձեր

mendoj ricevos nian tutspecialan
մենդօյ ռիցեվօս նիան թութ-սբէցիալան
ապսպրանքները պիտի ստանան մեր բոլորովին մասնաւոր

atenton
ատէնըօն
ուշադրութիւնը

Akceptu, S. nian koregan saluton
Ակցեբթա- Տ. նիան կօռեկան սալութօն
Ընդունեցէք Տ. մեր սրտագին բարեւներ

ՅԱՒՈՎ կը ծանուցանենք փոխ ը լրագրի Տէր և Տնօրէն Համբարձում էֆ. Ալաճաճեանի մահը: Հանգուցեալը պարկեշտ, խղճամիտ և ազնիւ անձնաւորութիւն մ'էր: Մեր ցաւակցութիւնները՝ Ալաճաճեան ընտանիքին:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԻՐ ՋԵՂՋԻ ՍԱԿԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՑՆԷ

×

ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ՍԱԿԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ԱՆԿՄԱՆ

ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

ԻՆՉՈ՞Ւ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԲՕՆՍՕԼԻՏԷՆ 85 ՍՕԹԵՐԼԻՆ

Կ'արժէ

Ամերիկեան սակարաններու վերջին տագնապը անակընկալ մը չէր։ Դրամական գործերու հմուտ անձեր ամիսներէ ի վեր կը գուշակէին այդ եղելութիւնը, որ կ'ուշանար դանձային նախարարին՝ Մ. Շօյլ Չանքերուն և հոգածութեան շնորհիւ։ Մ. Շօ կը պարտաւորէր ամերիկեան պանքաները, որպէս զի ամէն կարելի միջոց գործադրեն եւրոպական հրապարակներէ ոսկի ներգածելու համար։ Երբ հետզհետէ դադրեցան ոսկիի ժամանումները, վոքր պատճառ մը կարող եղաւ ահագին խուճապ մը առաջ բերելու։

Բայց բաւէն քանդակ իմաստով անակնկալ մը եղաւ Պանք տը Ֆրանսին իր զեղչի սակը 3էն 3.50ի բարձրացնելը։ Եւրոպայի դրամական հրապարակները արդէն անցեալ տարւոյ Օգոստոսէն ի վեր շարունակ և մէօրինակ կերպով ճգտեալ վիճակ մը ունէին. այդ միջոցին երբ դրամական արտասովոր անձկութիւնը պարտաւորեց պետական բոլոր պանքաները իրենց զեղչի սակերը բարձրացնելու, մինչդայն Պանք տը Ֆրանսը և Աւստրիական պանքան անխախտ պահեցին իրենց սակերը, մին 3ի և միւսը 4.50ի վրայ։ Ոսկի դուրս չհանելու համար Պանք տը Ֆրանս իր զեղչին սակը բարձրացնելէ զատ ուրիշ միջոցներ ալ ունի, որոնց կը դիմէր ժամանակէ մը ի վեր. կ'երեւի թէ ամերիկեան սակարաններու խուճապը ա՛յն աստիճան ուժով սարսեց Եւրոպայի դրամական հրապարակները, որ անիկա այս անգամ ալ ի վիճակի եղաւ տեսաւ ուղղակի զեղչին սակը բարձրացնել։

Ամերիկեան սակարաններու մասին թէեւ հետզհետէ

ապահովիչ լուրեր կը հասնին Նիւ Եօրքէ, բայց Պանք ոը Ֆրանսի այս ընթացքը մտածել կուտայ որ Անգլիոյ Պանքային դիրքն ամէն բարձրանալն ալ անհատնում չէ։ Անգլիոյ Պանքան ժամանակէ մ՚ի վեր ոսկեդրամի քանակը չաւելցնելով և՝ պահեստին ու պարտքին համեմատութիւնը աւելցնելով կը ջանայ իր դիրքը ամրացնել, այս նպատակաւ անիկա մեծ քանակ ոսկի կը քաշէ ամէն կողմէ։ Այսու հանդերձ, բազմատարբար անցեալ տարուան, գարձեալ բաղձացուած ամուր վիճակը չունի։ Անգլիոյ Պանքան այս տարւոյ Յունուար և Փետրուար ամիսներուն մէջ 8,301,012 ոսկի ներածուած էր օտար երկիրներէ։ Անցեալ տարի այս միջոցին ներածուած էր 7,977,615 ոսկի։ Ինչպէս կը տեսնուի, թէեւ այս տարի 324,000 ոսկի աւելի ներածած է, բայց ասոր դէմ 1,850,000 ոսկի աւելի արտածած է։ Այս տարի Յունուար և Փետրուար ամիսներուն մէջ Անգլիոյ Պանքան արտածած էր 6,717,744 ոսկի, մինչ անցեալ տարի այս միջոցին 4,879,000։ Գալով ընդհանուր կացութեան, բազդատելով անցեալ տարուան վիճակին հետ, այսօր Անգլիոյ Պանքան 2 միլիոն ոսկիի մթերքէն պակաս ունի, նոյնքան ալ պահեստէն։

Թերթերէ ամանք դրեցին թէ Նիւ Եօրքի սակարանին տագնապէն ամէնէն աւելի Պերլինի հրապարակը տուժեց։ Ճիշտ չէ այս, որովհետեւ աւելորդ է ըսել որ դրամի տեսակէտով ամէնէն մեծ զօրծառնութիւն ունեցող հրապարակը Լոնտոն է և արժեթուղթի կողմէ ամէնէն մեծ հրապարակը Բարլիզի Պուրսան է։ Ամերիկէ և վեր Անգլիոյ Պանքային ամերիկեան հրապարակներուն ըրած անընդհատ մեծագումար վճարումները և Բարլիզի սակարանին մէջ ամերիկեան երկաթուղիներէն միայն մէկ տեսակէն մէկ միլիառ ֆրանքի արժեթուղթ գնուելը ծանօթ են։ Պերլինի հրապարակը ս՚է Լոնտոնի չափ դրամ վճարած է ամերիկեան ճարտարային ու առեւտրական ձեռնարկներուն, ս՚է ալ Բարլիզի Պուրսային չափ անոնց արժեթուղթերէն գնած, և եթէ ամերիկեան սակարանին խուճապէն Պերլին կը տագնապի, պատճառը պէտք է վերագրել իր խակ նիւթական անցեալ կացութեան։

** Ամերիկեան սակարաններուն մէջ տեղի ունեցող խուճապին պատճառներուն մանրամասնութիւնները հետզհետէ կը

հանդէն: Այդ պատճառներէն մին ու գլխաւորը հետեւեալն է.— Ամերիկայի գանազան կողմերը հազարաւոր քիլօմէթր երկաթուղիներ չունենալու և ահագին կայարաններ կառուցանելու ծրագիրներ կան, որոնցմէ ոմանք կը գործադրուին և ամբողջը չորս միլիառ ֆրանքի վիճակագրի մը պիտի արժէ: Բէնսիլվանիա Բէյլրօատը կայարան մը կը կառուցանէ, որուն 500 միլիոն ֆրանք (20 միլիոն Անգլ. ոսկի) ծախք պիտի երթայ: Նիւ Եօրք Սէնթրըլը կը հիմնէ կայարան մը նաւագործոյն ծախքով, այսինքն 250 միլիոն ֆրանք արժէքով: Ամերիկեան երկաթուղիներու ընկերութիւնները դրամ ձարելու համար մէկուց մը դուան: կարճ պայմանաժամով (քանի մը տարուան), և տարեկան 5էն 7 տոկոս բերող թուղթեր հրատարակ հանելէն և յաջողեցան կարեւոր քանակութեամբ այդ թուղթերէն վաճառել թէ՛ Ամերիկայի և թէ Եւրոպայի դրամական հրապարակներու վրայ: Բայց դրամատէրերը առաւել նպաստաւոր պայմաններով հանուած այդ թուղթերը գնելու համար, երկաթուղեայ ընկերութիւններու հին բաժնեթուղթերն և պարտաթուղթերը ձեռքէ կը հանէին, և առանց մէկ անցեալ քանի մը օրուան մէջ սոյն քան մեծ քանակով ծախուելուն սակարաններու մէջ որ գիներուն ահագին անկումներ կրելուն պատճառ եղան: Ա.հաւասիկ ամերիկեան երկաթուղիներուն փետրուար 26ի և Մարտ 14ի գիները: Իւնիօն Բէսիֆիք 167էն 124 տոլարի, Աչիսընը 161էն 85 տոլարի, Բէնսիլվանիա 129էն 115 տոլարի, Իլլին. Սէնթրըլ 155էն 140 տոլարի և Փանսիլըն Բէսիֆիք 185էն 167 տոլարի իջան:

Ամերիկեան սակարաններու ամէնէն աւելի արդիւնաւոր ու ամուր կարծուած այդ արժէթուղթերուն քանի մը օրուան մէջ կրած այդ բոլոր անկումները բնականաբար պիտի հակազդէին սակարանին միւս թուղթերուն վրայ, մանաւանդ չհաղիւատական թուղթերուն վրայ և ասոնց գլուխը գտնուող Ռիօ Թինթօ ու ասոր արբանեակներէն պղինձի և ուրիշ հանքային ձեռնարկներու թուղթերը քիչ թէ շատ անկումներ կրեցին: Բարեբախտաբար առեւտրական հրապարակներու վրայ պղինձին մթերքը քիչ և խնդրանքը շատ ըլլալուն պատճառաւ մեռապին գինը սուղ է, և եթէ ասոր հակառակը ըլլար, Ռիօ Թինթօն որ այժմ 200 ֆր. կ՚արժէ

Բարիզի սակարանին մէջ, և առայժմ 5—600 ֆր. միայն կոտրած է, սակէ շատ աւելի մեծ անկում մը պիտի կրէր և իրեն հետ պիտի ջնաւէր ամէն չահադիտական և մտնաւորաբար հանքային թուղթերու։

Սակարաններու արժեթուղթերուն մէջ երբ դէներու մասին խուճապ մը կը պատահի, առաջին պահուն ամէն կողմէ անխտիր արժեթուղթ կը ծախսուի, ու ասով ամէնէն աւելի հաստատուն թուղթերուն դէները լսկ կը կոտրին։ Այսպէս չահադիտական թուղթերու անկումը հակադրեց պետական բոլոր արժեթուղթերու դէներուն վրայ, որոնց մէջ Անգլիական Քոնսօլիտէն ամէնէն աւելի մեծ անկումը կրեց։ Լոնտոնի թերթերուն գրածին նայելով, տարիներէ ի վեր նմանը չտեսնուած գին մը արժեց։ Այս անկումը հակադրեց Անգլիոյ Ելմտական նախարարը՝ սա բացատրութիւնը տալու և Անգլիական Քոնսօլիտէին առաւելութիւնը ի վեր հանելու։—Մ. Էսքուիտ յայտարարեց որ Անգլ. Քոնսօլիտէն եթէ 3 առ հարիւր տոկոսով 100 անգլ. սակի ապրժէ, իր այժմու 2.50 առ հարիւր տոկոսով 83.25 Անգլ. սակի պէտք է արժէ, մինչդեռ այժմ անոր գինը չարաչնակ և փոքր ելեւէջներով 85 Անգլ. սակիին չուրջը կը դառնայ, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ արդիւնքի տեսակէտով արժէքէն աւելի գին մը ունի։

§ Եւրոպական սակարաններու մէջ կարեւոր արժեթուղթերուն տասն օրուան գիներն են.—Բարիզի սակարանին մէջ, Ֆրանսական Ռանդ 95,92—94,62 ֆրանք, Օսմանեան Միացեալ 96—95,17 ֆրանք, Րուսմ. երկաթուղի 148,50—148 ֆր. Լոնտոնի սակարանին մէջ, Անգլ. քոնսօլիտէ 85.28—85.43 անգլ. սակի։ Օսմ. Միացեալ 95,37—91,50 անգլ. սակի։ Պերլինի սակարանին մէջ, Ամերէօնդ Ալբման 84,70—85,20 մառք, Օսմ. Միացեալ 94,90—95,10 մառք, Րուսմ. երկաթուղի 142,70—140.70 մառք։ Ղալաթիոյ սակարանին մէջ, Օսմ. Միացեալը 102,07—101.15 Օսմ. սակի, Րուսմ. երկաթուղի 150,50—147,68 ֆրանք, Պանք Օթօման 19,20—19,10 անգլ. սակի, Օսմ. Ախախոռ 19,50—19,15 անգլ. սակի, Սանատօլու երկաթուղի 18,52½—18,58½ Օսմ. սակի, Թարսուս Մէրսին 16,50—16,62½ Օսմ. սակի։

Ի՞նչ է «Քառդէլ»ը

Քառդէլ կը նշանակէ աւելւար. պայմանագրութիւն, համաձայնութիւն: Վաճառք մը արտադրելու քանակին և ծախելու դնոյն մասին ճարտարագործներու և աւելտրականներու կողմէ դրուած սահմաններուն կամ պայմաններուն Գերմանիոյ մէջ քառդէլ անունը կուտան: Գերմանական քառդէլին և ամերիկեան դրպդներուն միջեւ նմանութիւն մը կ՚երեւի, որովհետեւ երկուքն ալ քիչ շատ մէկ նպատակ ունին, սակայն ուղղութեան մէջ անոնք իրարմէ բոլորովին կը տարբերին: Անոնց տարբերութիւնը կը կայանայ գլխաւորաբար սա՛ կէտին մէջ որ, քառդէլի պայմանով կապուած ճարտարագործ մը ըստ կամս կ՚աշխատի, մինչդեռ դրպդի մէջ ճարտարագործին աշխատելու այդ ազատութիւնը կը վերնայ, որ-ովհետեւ դրպդի պայմանն է գործերուն ի մի ձուլուիլը: Ընդհանրապէս քառդէլի պայմաններն են ա՛ և է վաճառքի մը արտադրութեան սահման մը դնել ու անոր քանակը նախապէս որոշել, վաճառման գիներն ու պայմանները ճշտել, պայմանաժամի, գեղչի, ծախքերու և չահերու որոշ թիւ մը նշանակել: Քառդէլի անդամակցող ճարտարագործները պարտաւոր են այդ պայմաններուն համաձայն գործել: Այսու հանդերձ անոնք իրարմէ անկախ կ՚աշխատին և իւրաքանչիւրը իր հաշուոյն կը գործէ:

Քառդէլի գրութեամբ գործելու սովորութիւնը հետզհետէ կ՚ընդհանրանայ Գերմանիոյ մէջ: Թէեւ ամէն տեսակ ճարտարութեանց համար կը պատշաճի քառդէլի գործակցութիւնը, բայց աւելի կը յարմարի նախանձութեերու, կէս գործուած վաճառքներու արտադրութեան կամ պատրաստութեան և ա՛յնպիսի ապրանքներու, որոնք մեծաքանակ կը չինուին և երկար տեւեն կը պահուին: Նորաձեւութեան ենթակայ և կամ անորոշ ու ան—տեւական պահանջում ունեցող վաճառքներու համար քառդէլը նպատակաւոր չէ: Երկրագործական ձեռնարկներու մէջ ալ քառդէլը օգտակար չէ եղած:

Գերմանիոյ մէջ այժմ 400ի մօտ քառդէլներ կազմուած են, և դիտելի է որ մինչդեռ ամերիկեան դրպդներու կազ-

մութիւնը արգիլելու համար անհատներու ինչպէս նաև կառավարութեան կողմէ միջոցներ ձեռք կ'առնուին, ընդհակառակն Գերմանիոյ մէջ խաղիկներու կազմութիւնը քաջալերութիւն կը գտնէ: Մխիթարեան տնտեսագէտներէ ոմանք օգտակար չեն տեսներ խաղիկի գործակցութիւնը, սա՛ մտօք որ աշխատութիւնը պայմաններու ենթարկել ամէն պարագայի մէջ ճշտակար է: Խաղիկի կուսակիցները այս կարգի առարկութիւններուն կը պատասխանեն ըսելով որ այդ գործակցութեան նպատակը խնայութիւն մ'է: Խաղիկի դրութեամբ աշխատող ճարտարապետի մը ծախքերուն մէկ մասը կը զեղչուի, ուղեւորութեանց և ռէքլամներու համար վճարուած գումարներէն կը կրճատուի, և մանաւանդ ճարտարապետը ապահով կ'ըլլայ առեւտրականներու քմահաճոյքներէն, որոնք չսթաչար կը գործածեն ճարտարապետներու մրցումը, իրարմէ անջատ գործելու վիճակը: Խաղիկի գործակցութիւնը ուրիշ տեսակէտով մը առեւտրականներուն համար ալ օգտակար է: Առեւտրականը կանխաւ և որոշ գիտէ թէ այն ինչ վաճառքը ո՞ր և ինչ գինով պիտի գտնէ: Մինչդեռ առանց խաղիկի, մասամբ անկարելի է վաճառականին այդ մասին ստոյգ տեղեկութիւն մը ունենալ միշտ:

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻ ԿԵԱՆՔԸ

ԲԱԴՐՕՆ ՄԸ ՊԱՐՏԱԻՈ՞Ր Է ՎԿԱՅԱԳԻՐ ՅԱՆՁՆԵԼ

ԻՐ ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԷԻՆ

Առաջները եւրոպայի մէջ առեւտր. պաշտօնեայ մը իրաւունք չունէր անպատճառ վկայագիր մը պահանջելու իր գործատէրէն, որչափ ատեն անոր քով ծառայած ըլլալը և ինչ պատճառով անոր վաճառատան մէջ ունեցած պաշտօնէն հրաժարիլը բացատրող: Գործատէրն կամքէն կախում ունէր այս տեսակ վկայագիր մը տալը կամ ո՛չ:

Ստոյգ է որ քանի մը ֆրանսական դատարաններ և մանաւանդ Սէնի առեւտր. դատարանը վճիռ տուած

էին որ առեւտր. պաշտօնեայ մը կրնար իր պաշտօնավարած վաճառատան Տնօրէնէն վկայագիր մը պահանջել պաշտօնին բնութիւնը, ս՛րքան առեն պաշտօն վարելը և վաճառատան հանդէպ այլ եւս ս՛ և է յանձնառութիւն մը չունենալը հաստատող, առանց աննպաստ ակնարկութիւն մը ընելու պաշտօնէին մասին (Սեմի առեւտր. դատարան, 1895 Մեպտ. 8)։ Բայց այս վճիռը որշ օրէնք մը չէր կրնար նկատուիլ և տեղւոյն համեմատ կրնար փոխուիլ։

Այժմ այսպէս չէ։ 1890 Յուլիս 2ի Ֆրանս. առեւտր. օրէնքին Յրդ յօդուածը հետեւեալ կերպով բարեփոխուած է. —

Ամեն առեւտր. պաշտօնեայ, որ կը ծառայէ վաճառատան մէջ, իր պայմանագրութեան աւարտելէն ետք, կրնայ իր «բադրօն»էն պահանջել (exiger) վկայագիր մը, ո՛ր ատեն պաշտօնի սկիզբը եւ ո՛ր ատեն նոյն պաշտօնէն հրաժարիլը եւ ի՛նչ տեսակ աշխատութեան զործածուիլը հաստատող։ Եթէ «բադրօն»ը չյօժարի այս վկայագիրը տալ, պաշտօնեան կրնայ վճռատուց հաստատ պահանջել։ Այս վկայագիրը արձանագրութեան տուրէն զերծ է։

Բադրօնն ալ իր կողմէ իրաւունք ունի վկայագիրն ստացած ըլլալն յայտնող թուղթ մը պահանջել պաշտօնեայէն (Թուղուզի Առեւտրական դատարանին վճռով)։ Բադրօնն սխալուած է վկայագրին մէջ գրել միայն թէ իր պաշտօնեան ս՛ր թուականին, մտած է իր քով, և՛րբ հրաժարած է և իր քով ի՛նչ պաշտօն վարած է։ Երբեք իրաւունք չունի անհպատ ակնարկութիւն մը ընելու։

Վկայագրի խնդրոյ առթիւ, պաշտօնեան կրնայ իր բադրօնը Քաղաքային առաջին դատարանին կամ Առեւտր. դատարանին առջեւ քաշել, բայց բադրօնը չի կրնար Քաղաքային Ա. դատարանին առջեւ քաշել իր պաշտօնեանն, այլ մի միայն Առեւտր. դատարանը ձեռնհաս է անոր խնդրագիրը նկատի առնելու։

Ի՞նչ է ԹՈՒԱՏԵՏՐ

[Chiffrier]

Թուատետրը Մայր Հաշուին մէջ գտնուած թիւերուն համաձայն ամփոփումը պարունակող տոմար մ՛է, որ փորձակշռին գործողութիւնը կը դիւրացնէ։ Այս տետրակը կը չինուի քառակուսի վիճակներ ունեցող քանի մը թերթ թուղթով, աւելի

երկար քան լայն դիրքի մը մէջ։

Օրհաշուին յօդուածները ըստ սովորութեան կը փոխադրուին Մայր—Հաշիւ։ Սրդ, գումար մը Մայր—Հաշուի մէջ արձանագրուելուն պէս, կը գտնուի նաեւ Թուատետրին մէջ պարտիին կամ պահանջէին կողմը, ըստ պարագային։ Անկա Մայր—Հաշուին հետ համընթաց երթալով, ճիշտ անոր մէջ գտնուած թիւերը կը պարունակէ սիւնակներու մէջ միացած և ո՛չ թէ կարգ մը էջերու մէջ ցիրուցան եղած։ Թուատետրին գումարումները աւելի արագ և աւելի դիւրին կերպով կը կատարուին քան թէ Մայր—Հաշուին յաւելումները։ Այն տեղն կ՚ունենանք երեք տեսակ տոմարներ, որոնք միեւնոյն թիւերը կը պարունակեն. — Օրհաշիւ, Մայր—Հաշիւ, Թուատետր։ Այս կերպով նոր քօնդրօլ մ՚ալ տեղի կ՚ունենայ։ Արդարեւ ամէն երեկոյ կամ շաբաթը անգամ մը կը գումարեն Օրհաշուին և Թուատետրին գումարները, զորս իրարու հետ կը բազդատեն։ Աւելորդ է ըսել որ՝ գումարներն իրարու հաւասար ըլլալու են, վասն զի միեւնոյն գումարներն են որ կը գտնուին Օրհաշուին և Թուատետրին մէջ։ Թուատետրը Մայր—Հաշուին հետ համընթաց բունուելուն համար, եթէ Օրհաշուին գումարներուն հետ հաւասար գայ, կը նշանակէ որ Մայր Հաշիւը համաձայն է Օրհաշուին հետ։ Այս պարագային մէջ փորձակշիռը շատ դիւրին և արագ կերպով կը կատարուի. եթէ Մայր—Հաշուին մէջ սխալ չկայ։ Իսկ եթէ Օրհաշուին և Թուատետրին գումարները իրարու հաւասար չգան, առաջնինին գումարները կը բազդատուին ուղղակի Թուատետրին հետ, առանց Մայր Հաշիւը մէջ խառնելու։ Այս կերպով սխալը կը գտնուի և կը ճշտուի Մայր Հաշուին մէջ։ Բազդատութիւնը կրնայ շատ արագ ըլլալ, որովհետեւ թէ՛ Օրհաշուին և թէ Թուատետրին մէջ գումարները գրեթէ միեւնոյն կարգովը գրուած են։

Թուատետրը, ինչպէս նաեւ ամէն փորձակշիռ, անպատեհութիւն մը ունի, —Հաշուոյ մը պարտքին կողմը տարուելիք գումար մը եթէ ուրիշ հաշուոյ պարտքին կողմը անցնի սխալմամբ, Օրհաշուին և Թուատետրին գումարները դարձեալ հաւասար կուգան և սխալը յայտնի չըլլար։ Բայց ասոր փոխարէն, Թուատետրը կ՚ապահովէ Մայր—Հաշուին ճշտութիւնը և հետեւապէս կը դիւրացնէ փորձակշիռներու պատրաստութիւնը։

Իրաւ է որ յաւելուածական աշխատութիւն մը պէտք կ'ըլլայ այս տեսարին համար, բայց ուրիշ տեսակէտով անոր գործածութիւնը բաւական ժամանակ կը խնայէ։

Այս պատճառաւ կարելի է յանձնարարել զայն մեր հաշուակալներուն։

ԴԱՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ Բ. ԴԱՏԱՐԱՆ

9 ՄԱՐՏ

Կարգացուեցաւ Աբմենակ էֆ. Զաքեքճեանի տուած պաերազիրը, որով էրէնդիւզի առեւտրականներէն Տէօվլէթեան Թադէոս էֆ.ի առանց մուրհակի տուած 50 Օսմանեան ոսկիին գանձումը կը խնդրէր։

Նախագահին հրամանաւ, դատախազին փոխանորդ Թահսաքի Եօրկիատի էֆ. բերանացի յայտարարեց որ դատախազեալին 5000 դրչ. ոսկեդրամ վճարուած է և այդ դումարին գանձումը կը խնդրուի։ Դատախազեալին փոխանորդը նախ առարկեց որ Առեւտրական Դատարանը այս դատը տեսնելու ձեռնհասութիւն չունի, որովհետեւ Աբմենակ էֆ. առեւտրական չէ, այդ դրամը առեւտրական գործի մը յատկացնելու պայման դրուած չէ, և Թադէոս էֆ. ալ զայն առեւտրական գործի մը յատկացուցած չէ։

Դատարանը, խորհրդակցելէ յետոյ, բանաւոր չգտաւ այս առարկութիւնը և յայտարարեց որ Առեւտրական Դատարանը ձեռնհաս է տեսնելու այս դատը և հրաման ըրաւ որ խնդրոյն մասին պատասխանէ։ Թադէոս էֆ.ի փոխանորդը յայտարարեց որ իրենք պարտք չունին։ Աբմենակ էֆ.ի փոխանորդը պնդեց որ պահանջք ունին և վկաներով կրնան հաստատել որ իրենք այդ դումարը տուած են դատախազեալին։

Թադէոս էֆ.ի փոխանորդը պատասխանեց որ դատավարութեան օրէնքին տրամադրութեան համաձայն 5000 դրչ.է վեր եղած դատերուն համար վկայ չի լսուիր, Աբմենակ էֆ. 5400 դրչ. կը պահանջէ, ուստի այս դումարին համար վկայ լսել օրինական չէ։

Դատարանը, խորհրդակցելէ յետոյ, վկաներու ունկդրութեան ի նպաստ վճիռ տուաւ, նկատելով որ դատախազը, իր պաերազրին մէջ, ոսկեդրամ 5000 դրուշի գանձումը խնդրած էր։ Վկաները լսելու համար դատավարութիւնը յետաձգուեցաւ Մարտ 22ին։

Ծովային Առեւտր. Դատարան

12 ՄԱՐՏ

Աբշակ էֆ. Գալըպճեանի փոխանորդ Դաւիթ էֆ. դատ բացած էր կահագործ Ահմէտ էֆ.ի դէմ և երեք մուրհակով

ունեցած 20.5 ոսկիին գանձուիլը և հակառակ պարագային յիշեալին մնանկացուիլը կը խնդրէր։

Նախագահին հարցմանը պատասխանելով, դատախազ եալին փոխանորդ Սատըգ էֆ. ըսաւ որ Ահմէտ էֆ. առևտրական չէ, այլ վահիա էֆ. անունով առեւտրականի մը քով պաշտօնեայ է։ Սատըգ էֆ. իր այս առարկութիւնը հաստատելու համար հանաք թղթիհատի մը ցոյց տուաւ։ Ասոր վրայ դատախազին փոխանորդ Դաւիթ էֆ. առարկեց որ ցոյց տրուած թղթիհատն լսկ կը հաստատէ թէ Ահմէտ էֆ. առևտրական է, քանի որ ռուսա նշանակուած է հոն։

Դատարանը այս մասին խորհրդակցութիւն մը կատարեց և Ահմէտ էֆ.ն վաճառական նկատեց, և հրամայեց փոխանորդին որ խնդրոյն պատասխանէ։

Սատըգ էֆ. յայտարարեց որ դատախազին ներկայացուցած մուրհակները փոխարէն 16 ոսկի վճարուած է և 4 ոսկի պարտք մը ունին զոր պատրաստ են դատարանին քով տեղւոյն ձգելու։ Դատախազը մերժեց այդ վճարումները։ Ասոր վրայ դատարանը երդում առաջարկեց և Սրշակ էֆ. երդում ըրաւ։ Դատարանը, խորհրդակցելէ յետոյ, վճռեց 4 ոսկին գանձել և 16.5 ոսկիին համար երաշխաւոր մը առնել։

ԱՐԴԻՒՆՔ

Ծովային առևտրական դատարանը մնանկութիւնը վճռած էր Բէրիզլիս Միխալ Սուրմանոս և ընկերութեան։ Բէրիզլիս էֆ. Սուրմանոսի փոխանորդ Եանգօ էֆ. դատ բացած էր սէնտիքներէն Թալաթ և Շէքիպ էֆ.ներու դէմ։

Կարգաւորեցաւ ազերապիլը, և նախագահին հրամանաւ խօսք առնելով, Եանգօ էֆ. յայտարարեց որ թէև ծովային առևտրական դատարանը Թալաթ պէյի դիմումով մնանկ հրատարակած է Բէրիզլիս, Միխալ Սուրմանոս և ընկ. անունով տունը, սակայն հրապարակին վրայ այդ անունով վաճառատուն մը գոյութիւն չունի։ Թալաթ էֆ. թիւրիմացութեան մը զոհ գացած է, և ասով պատճառ եղած է իր փոխանորդելոյն վնասուելուն։ Ուստի Բէրիզլիս էֆ.ի մնանկութեան վճռոյն ետ առնուիլը և վաճառատան բացուիլը խնդրեց։ Նախագահը հարցուց սէնտիքներուն թէ ինչ կը պատասխանեն։ Սէնտիքներէն Շէքիպ էֆ. խօսք առնելով պատասխանեց որ այդ անունով առևտրական ընկերութիւն մը գոյութիւն ունի, զոր կընայ հաստատել մուրհակներով։ Շէքիպ էֆ. ցոյց տուաւ մուրհակները, զորս քննեց դատարանը և խորհրդակցելէ վերջ որոշեց որ այդ մուրհակները առևտրական ընկերութեան մը գոյութիւնը ապացուցանելու բաւական չեն։ Դատախազին փոխանորդ Եանգօ էֆ. խօսք առնելով ըսաւ թէ, քանի որ Բէրիզլիս, Միխալ Սուրմանոս և ընկ. անունով վաճառատուն մը գոյութիւն չունի, հետեւաբար ո՛չ անոր մասին տուած մնանկութեան վճիռ մը որեւիցէ ուժ ունի, ո՛չ ալ այդ նպատակաւ կարգուած սէնտիքները պաշտօն ունին։ Ուստի այդ վճռոյն ետ առնուիլը և միւսներուն պահուն իր փոխանորդելոյին վաճառատան բացուիլը խնդրեց։

Դատարանը խորհրդակցելէ վերջ օրինական տեսնելով այս խնդիրը, վճռեց մնանկութեան վճռոյն ետ առնուիլը։

ՊԱՆՔԱՅԻ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

×

Փոխանակութեանց Տոմար
[Livre des Changes]

Այս տոմարը կը բաղկանայ բաղդատական ցուցակներէ, որոնց առաջինն սիւնակին մէջ կը գրուին քաղաքի անունները, երկրորդին մէջ՝ պանքէտին սակագինը և միւս սիւնակներուն մէջ՝ պանքէտին թղթակիցներուն սակագիններըն։ Ահաւասիկ այս տոմարին մէկ նմոյշը.—

ԱՆՈՒՆ	ՍԱԿԱԳԻՆ, ՊԱՆՔԷՏԻՆ	ՍԱԿԱԳԻՆ Ա. Ի.	ՍԱԿԱԳԻՆ Բ. Ի.
Լիոն	Ալբառ	1/10	0,05
Վիլֆրանշ	0,20	1/8	0,25

Եթէ պանքէտը Վիլֆրանշի վրայ առևտուր. թուղթ մը առնէ, այս տոմարին միջոցաւ կը տեսնէ որ Ա.ին սակագինը ամէնէն նպաստաւորն է։ Հետևապէս, այս տոմարը շատ օգտակար է, քանի որ անոր միջոցաւ կ'որոշուի թէ ո՛ր թղթակիցը լաւագոյն պայմաններ կը ներկայացնէ և յետոյ անոր հաշիւն ալ կը ճշտուի, եթէ չուզուիր անոր ընծայուելիք վարկին սահմանն անցնիլ։

Ընդունելութեան Տոմար
[Livre des Accusés de Reception]

Փոխանակագիրներ պարունակող նամակներուն ընդունելութեան յատուկ այս տոմարը կը բռնուի Պարտի, Պահանջով և էջ մը կը յատկացուի իւրաքանչիւր թղթակցի։ Նախ կ'արձանագրուին թղթակիցներուն ղրկուած նամակները, յիշատակելով թուականը, Ը դիրը (որ կը յայտնէ ընդունուած ըլլալը), և մանաւանդ ու ամբողջական գումարները։ —Նոյնպէս պահանջեին կողմը կ'արձանագրուին թղթակիցներուն կողմէ ստացուած նամակները, յիշատակելով մանաւանդ և ամբողջական գումարները, նամակին ընդունելութեան թուականը և Պ դիրը, որ կը նշանակէ թէ պատասխանը տրուած է։ Ահաւասիկ այս տոմարին մէկ նմոյշը.—

Պարտի	ԺԻՐԱՌ, ԼԻՈՆ				Պահանջի	
15 Մարտ	Ը	2150			1800	10 Մարտ	Պ
—	»	3000			4000	20 »	»
—	»	2000	7150	6440	660	20 »	»

Պարտքին և պահանջքին ընդհանուր գումարներուն իրարու քով դրուիլը սա առաւելութիւնն ունի որ թղթակցի մը հաշիւը անմիջապէս կը հասկցուի։

Վիճակի Տոմար

[Livre de Position]

Այս տոմարին մէջ կ'արձանագրուին ընթացիկ հաշիւներուն տոմարին հաշուոց սօյտերը կամ մնացորդները, զորս պանքէրը յաճախ աչքէ կ'անցընէ այս ինչ կամ այն ինչ յաճախորդին վիճակը գիտնալու համար։

Ահաւասիկ այդ տոմարին մէկ նմոյշը.—

ՊԸՆՈՒԱ, ԼԻՈՆ

ԹՈՒԱԿԱՆ	ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԵՏՈՒԿ	ՊԱՐՏԻ	ՊԱՀԱՆՋՔ	ՊԱՐՏԻՆ ՍՕԼԸ	ՊԱՀԱՆՋՔԻՆ ՍՕԼԸ
10 Մարտ	Իր վճարումը		1215		1215
15 »	Իր չէքը	2000		785	
15 »	Իր փոխգիրը		1860		875
25 »	» »		1624		2500

Այս տոմարը մէջտ օրը օրին կը բռնուի օժանդակ տոմարներու և թղթակցութիւններու համեմատ և կ'ուենայ ռեքեռդուատ մը և իբրեւ ֆօնդրօլ կը ծառայէ ընթացիկ հաշիւներու տոմարին համար։

Ա.նվճար Թուղթերու Տոմար

[Livre des Impayés]

Այս տոմարին մէջ կարգաթիւով կ'արձանագրուին անվճար թուղթերը, որոնց մուտքի և ելքի գումարները պէտք է համապատասխանին ընդհանուր հաշուափակութեան մէջ բացուած անվճար թուղթերու հաշիւներուն։

Դիտողութիւն.— Այս տոմարին մէջ միայն եա դարձուած և անվճար մնացած թուղթերը կ'արձանագրուին։ երբ

առևտր. Թուղթ մը բռոդհսդօ ըլլայ, այս տոմարէն կը հանուի և յատուկ տոմարի մը մէջ կ'արձանագրուի։

Չէֆերու, Հրամանագրերու, Վարկագրերու Տոմար
[Livre des Chèques, des Mandats et des Lettres de Crédit]

Պանքէհի մը կազմէ իր յաճախորդներուն տրուած չէքերը, հրամանագրերն և վարկագրերը կ'արձանագրուին այս տոմարին մէջ, որպէս զի անոնց տրբաղջութիւնն աչքի առջև ըլլայ միշտ։ Եթէ այս Թուղթերը հնչուն դրամի փոխարէն յանձնուին միշտ, այն ատեն այս տոմարը պարզապէս Սընտուկի տոմարին մէկ օժանդակը եղած կ'ըլլայ։ Այս տոմարը կ'ունենայ չատ մը սիւնակներ, որոնց վերեւ կը գրուին թիւերը; Թուականները, Թղթակիցներուն անուններըը, անոնց բնակավայրերը, պայմանաժամերը, դումարները, Օրհաշուին մէջ գրուած Թուականները, եւն.։

Ընդունելութեանց Տոմար
[Livre des Acceptations]

Այս տոմարին մէջ կ'արձանագրուին այն բոլոր Թուղթերը որոնք ընդունուած են թէ՛ պանքէհին և թէ Թղթակիցներու հաշուոյն։ Այս Թուղթերը ընդունել կը տրուին կրկին նպատակով, մէյ մը ապահով ըլլալու համար որ այն՝ որու վրայ քաշուած է Թուղթը՝ յանձնառու կ'ըլլայ վճարելու և երկրորդ՝ ստորագրութիւն մը ունենալու համար։ Երբ առեւտրական Թուղթերու հետզ պաշտօնական ընդունել տալու համար Թուղթ կը հանէ Թղթատանակէն, կ'արձանագրէ Թուղթի մը վրայ, որ ի վերջոյ կը վերադարձուի իրեն։ Թուղթին պանքայէն դուրս հանուիլը առժամանակ եայ բան մը ըլլալուն համար, հաշուակալը ո՛ և է արձանագրութիւն չընեը։ Ընդունել տալու դրկուած Թուղթերը լինք Թղթատանակին մէջ կը նկատէ միշտ։ Ուստի անհրաժեշտ է որ այս եղեւմուտքին համար հակակշիռ մը ի գործ դրուի և մանաւանդ հոգ տարուի որ պայմանաժամին լրանալէն առաջ ընդունել տրուելով Թղթատանակին վերադարձուի։ Թուղթն առաջին անգամ արձանագրուած ատեն կարգաթիւ մը կ'ունենայ։ Ակէ զատ, ուրիշ կարգաթիւ մը եւս կը տրուի ընդունուելէն ետք։

Ահաւասիկ այս տոմարին մէկ նմոյշը.—

Ընդունելութեան թիւ	Թուղթին թիւը	Թուական	Վճարող	Պարտաւորեալ		Գումար	Մուտքի թուական		Առաքման թուական		Դիտողութիւնք
1	16	փետր. 25	Ա.	Մարտ	5	25	փետր.	28	Մարտ	–	չէ ընդունած.
2	52	»	Բ	»	10	18	Մարտ	2	»	3	ընդունուած.
3	76	»	Գ	»	10	64	»	3	»	–	»
4	—	»	Դ	»	15	30	»	5	»	–	չէ ընդունած.

Այս տոմարը յաճախ աչքէ անցընելու է, որպէս զի պահանջուին այն թուղթերը, որոնք դեռ չեն դարձուած, մանաւանդ անոնք որոնց պայմանաժամը մօտ է:

Երբեմն ընդունելութեան համար ղրկուած փոխգիրներուն ալ. վրայ թուղթ մը կը կցուի, յայտնելով որ վճարողը ըստ օրինի 2½ ժամ մէջց ունի ընդունելու համար եւ եթէ այս պայմանաժամուն մէջ փոխգիրը չվերադարձնէ ընդունուած կամ ոչ, կրպին վճռատուց հատուցում ընելու պարտաւոր կ'ըլլայ:

Դիտողութիւն.— եթէ թուղթ մը չընդունուի, պանքէրը բռօդեպօ կ'ընէ, բայց ի այն պարագային, երբ թուղթին յանձնողը պայման դրած ըլլայ որ բռօդեպոյի չդնեմուի:

ՍՏԱՅՍԱՆԲ Սիմօն եփ. Գափտանճեանի հեղինակած

Նոր Բառգիրք Հայերէն Լեզուի

անուն պատկերազարդ հրատարակութեան Ա. հատորը, որ կը բովկանայ 800 էջերէ եւ կը պարունակէ նախնեաց բառեր, նորաբանութիւններ, գաւառային բառեր եւ հանրագիտական ծանօթութիւններ: Յովսէփ Իզմիրեանց Գրական Յանձնաժողովը առաջին մրցանակով վարձատրած է այս կարեւոր աշխատասիրութիւնը, որուն մնքուր եւ խնամեալ կերպով հրատարակման հոգ տարած է ծանօթ տպագրիչ Ռոմոս եփ. Սագաեան, իր նիւթական աջակցութիւնն ալ ընծայելով: կեդրոնատեղին է Սագաեան Տպարան, Գալաթիա, Գաւրչունլը խան:

ԱՌԵՒՏՐ. ԲԱՌԱՐԱՆ

«Բիւրակն»ի

Մ. Նահանգաց բաժինը: Անգլիոյ արտածութիւնք կրնան հետեւեալ դասակարգերուն վերածուիլ.

Բուսական արտադրութիւններ	1000 Սգեռ.	90,292
Կենդանական »	»	47,592
Նախանիւթեր քիմիական ճարտարութ. համար	»	36,396
Կաթնային արտադրութիւններ	»	29,236
Մետաղք	»	20,321
Թէյ, խահուէ, Եայլն	»	16,927
Նիւթեր՝ որոց ծագումը կենդանական է	»	15,700
Մետաղական հանածոներ	»	10,408
Պատուղ	»	10,453
Ձգեստ	»	9,971
Բմպելի	»	8,658
Տպագրական գործիներ	»	7,028
Ապակեղէն և ֆայանս	»	4,145
Ուտեստ՝ կենդանեաց համար	»	2,842
Զանազան ապրանքներ	»	46,103
Ուրիշ ներածութիւններ	»	7,317
Գումար	»	363,449

Այս դասակարգերուն իւրաքանչիւրը վերլուծուած է 5 յոլովակին մէջ: Պիտի դիտուի որ Անգլիա տարտղնօրէն ապրելիներէն մին է: Հետեւապէս ներածութիւններու մեծ մասը կը կազմեն նախանիւթերը: — Անգլիոյ արտածութիւնք մանրամասնութեամբ ներկայացուած են 6. և 7. յոլովակներուն մէջ, որոց ամփոփումը կ'ընենք ստորեւ.

Հիւսելական արտադրութիւններ	1000 Սգեռ.	125,214
Ջամ և բանուած մետաղներ	»	53,748
Թուղթ և տպագրական նիւթեր	»	16,642
Քիմիական արտադր. և նախանիւթեր	»	19,640
Կենդանական, բուսային և կաթնային արտադր.	»	12,045
Բմպելի	»	4,421
Ապակեղէն	»	2,704

Թէյ, խահուէ եւայլն	»	4,038
Կենդանական նիւթեր	»	4,576
Պտուղ	»	888
Ձկեստ	»	4,490
Ջանեղան ապրանքներ	»	30,990
Ուրիշ արտածումներ	»	15,018
Գումար	»	294,014

Այս արտածումներուն ամէնէն կարեւորներն են. —

Բամբակեղէնք	1000 Մրեռ.	69,635
Բրդեղէնք	»	33,971
Երկաթ, պողպատ եւայլն	»	24,103
Շոգեշարժ մեքենաներ	»	18,389
Ածուխ	»	18,135
Թուղթ եւ թուղթի վրնուելիան յատուկ նիւթեր	»	14,317
Գումար	»	178,550

Անգլիական վաճառականութիւնը ահա այսպէս շատ անձուկ հիման մը վրայ հաստատուած է, այսինքն արտագրութիւններու 6 խումբի վրայ որ ամբողջ արտածութեան 60% կը կազմեն: — Ներածումներու եւ արտածումներու վերյիշեալ յուցակներուն մէջ դանց առնուած են երկու կարեւոր տարրեր. — թանկագին մետաղներն ու նաւերը: Ահաւասիկ առաջիններուն յուցակը. —

Ներածում		Օտար երկիրներ	Բրիտանակ. գաղթավայր
Ոսկի	1000 Մր.	16,745	26,978
Արծաթ	»	14,493	185
	»	31,238	27,163

Արտածում		Օտար երկիրներ	Բրիտանակ. գաղթավայր
Ոսկի	Մր.	33,763	2,827
Արծաթ	»	9,156	6,468
	»	42,919	9,295

Նաւային շինութիւնք. — Շատ դժուար է հաշուել Անգլիոյ արտածումներուն այս մասը: Երկրէն դուրս ելնող նոր նաւերուս արժէքը հրատարակուած չէ տեղ մը: Միայն թոնոյլ քանակութիւնը ցոյց տրուած է առանձին. —.

ելեւէջները մէկ տարիէն միւսը շատ մեծ ըլլալով այս նաւտարարաւեաւին մէջ, հետեւեալ ցուցակը կը պարունակէ հինգ տարիներու թիւերը: Անգլիոյ ծովային նախարարութեան համար չինուած մարտանաւերն այս հաշուէն դուրս են, բայց օտար աղգայ համար չինուած մարտանաւերը մէջն են:

	ԱՌԱԳԱՍՏԱՆԱՒ			ՇՈԳԵՆԱՒ		
Տարի	Անգլիոյ համար չինուած	Ուրիշ երկիրներու	Համագումար	Անգլ. համ. չինուած	Ուրիշ երկիրներու	Համագումար
1894	89	10	99	485	84	569
1895	54	11	65	465	117	582
1896	57	15	72	463	201	664
1897	67	23	90	416	139	555
1898	42	3	45	654	172	826
	309	62	371	2483	713	3196
Մէջին	61,8	12,4	74,4	496,6	142,6	639,2

1 տարուան մէջ չինուած նաւերուն տարողութիւնն է 871,000 թոնօ: Թոնօ գլուխ 40 ոտ. հաշուելով՝ կ'ունենանք 7 միլիոն ոտ. զոր պէտք է աւելցնել Անգլիոյ արտածումներուն վրայ: Նաւային տեղեկատուդ վիճակագրութիւններէ կ'երեւի որ 1900ին չինուած են ընդհանրին 1463 նաւ 2,564,627 թոնօ տարողութեամբ: Անգլիոյ բաժինն է 721 նաւ, Մ. Նահանգաց բաժինը՝ 249, Գերմանիոյ բաժինը՝ 116, Ֆրանսայի բաժինը՝ 85: Յետոյ կուգան Հոլանտա, Նորվեկիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Իտալիա եւայլն: 8 ցուցակին մէջ կ'երեւի օտար վաճառականութեան բաշխումը Անգլիոյ զանազան նաւահանգիստներուն մէջ: Լոնտոն սակայն ընդարձակ և ամէնէն կարեւոր կեդրոնն է: Լոնտոնի մէջ կեդրոնացած վաճառականութեան գումարն է 300 միլիոն ոսկերլին, այսինքն Անգլիոյ ամբողջ վաճառականութեան 38%ը: Յետոյ կուգան Լիվըրբուլ և Մըրսիի միւս նաւահանգիստները, 206 միլիոն ոսկերլին, Հնգլըրի նաւահանգիստները (Հըլ, Կաւլ, Կրիմսպի) և Սէվըրնի նաւահանգիստները (Պրիսթօլ, Գարտիֆ, եւն.): Հարաւ—արեւելքի նաւահանգիստներուն (Տաւվր, Ֆօլքէսթըն, Նիհաւըն, եւն.) վաճառականութիւնը Լոնտոնի վաճառականութեան մասը կը կազմէ:

Ա. ՅՈՒՅԱԿ

Անգլիոյ պանկաները եւ անոնց մասնաճիւղերը

	Պանքաներ	Մասնաճիւղեր
Անգլիա — բաժնեթուղթով պանքաներ	99	3421
» Մասնաւոր »	100	416
Սկովտիա — բաժնեթուղթով պանքաներ	10	1017
Իրլանտա — » »	9	648
» — Մասնաւոր »	2	2
Անգլեհնօրման կղզիներ եւ Մէն կղզի	7	23
Լոնտոնի մէջ մասնաճիւղ ունեցող գաղթայլեր եւ օտար պանքաներ	130	131
Համագումար	357	5658

Բ. Յուցակ. — Ամփոփում 149 պանկաներու հաշուեկշռին 1000 սդեռլիճ

Մասնաւոր Պանքա	Բաժնեթղթով Պանքա	
	1	Անգլիոյ պանկա. — ՊԱՐՏՔ. — վճար. դրամագլուխ 14,553, պահեստ 3,193, պանքոտես 81,400, ընդունուած թուղթեր 129: — ԳՈՅՔ. — Փոխատուութիւն 30,553, Շահադիտութիւնք եւ սեփականութիւնք 34,563, Պատրաստ դրամ 34,159:
9	16	Լոնտոնի Պանկաներ. — ՊԱՐՏՔ — վճր. դրմգ. 13,958, պհստ. 5,821, պանքոտես 118,830, թուղթ 12,575: — ԳՈՅՔ. — Փոխ. 81,881, Շահադիտ. եւլն. 35,974, պատրաստ 33,329:
2	14	Լոնտոնի եւ գաւառի Պանկաներ. — ՊԱՐՏՔ. — վճր. դրմ. 16,511, պհստ. 10,405, պանքոտես 242,389, թուղթ 7,102: — ԳՈՅՔ. — Փոխ. 150,892, Շահադիտ. 66,014, պատրաստ 59,501:
18	65	Գաւառային Պանկաներ. — ՊԱՐՏՔ. — վճր. դրմգ. 22,298, պհստ. 12,042,

պնքտ. 193,740, թղթ. 4,878։ — ԳՈՑՔ. — Փոխատ. 143,192, Շահադիտութիւն 54,749, պատրաստատ 37,017։

5 Մհճ կղզիի եւ այլ Պանիաներ. — ՊԱՐՏՔ. — վճ. դրմ. 153, պհատ. 154, պնքտ. 2,606։ — ԳՈՑՔ. — Փոխատ. 1,450, Շահադիտ. 1,139, պատրաստատ 324։

10 Սկովտական Պանիաներ. — ՊԱՐՏՔ. — վճար. դրամգ. 9,302, պհատ. 6,212, պնքտ. 105,191, թղ. 3,606։ — ԳՈՑՔ. — Փոխ. 68,101, չհդ. 34,269, պհատ. 21,941։

9 Իրլանտական Պանիաներ. — ՊԱՐՏՔ. — վճար. դրամգ. 7,109, պհատ. 3,337, պնքտ. 51,900, թղթ. 282։ — ԳՈՑՔ. — Փոխ. 34,157, չահադիտ. 19,170, պհատ. 9,331։

29 120

Գ. Յուցակ. — Շրջաբերութեան ներուած տոմսեր

	Սդ.	%	Սդ.	%
Անգլիոյ պանքա	23,987,000	60,?	27,178,264	63,2
Գաւառ. Անգլ. պանքա	2,5?4,270	6,3	1,403,928	3,?
Սկովտական պանքաններ	6,305,773	16,1	8,024,758	18,6
Իրլանտական պանքաններ	6,935,477	17,4	6,401,318	15
	39,842,525	100	43,013, 64	100

Դ. Յուցակ — Անգլիոյ պանիաներուն ստանձ. ու ծախքը

	ՀՈՒՏ ՇԱՀ		ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԾԱԽՔ	
	Պանքաներու Թիւը	Շահ. 1000 Սդ.	Ծախք 1000 Սդ.	Պանքաներու Թիւը
Անգլիոյ պանքա	1	1,346.2	——	—
Լոնտոնի պանքաններ	12	911.4	704.4	10
» և գաւառ. պանք.	12	2,240.6	1,296.2	8
Գաւառային պանքներ	64	2,550.8	854.0	31
Մէն կղզիի »	5	33.5	17.4	5

Սկովտական	»	10	1,235.8	883.7	6
Իրլանտական	»	9	831.3	471.6	5
		113	9,149.6	4,228.3	65

Ե. Ցուցակ. — Համեմատութիւն ժողովրդեան եւ երկրագործութեան միջեւ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐԱԳՈՂ

	Այր	Կին	Երկրագործ ժողվրդ. համեմատութ. ընդհ. ժողովուրդին հետ
Անգլիա և Կալլէսի երկիր	1,260,024	51,696	4,5
Սկովտիա	183,902	29,158	5,2
Իրլանտա	938,839	95,939	21,9
Կղզիներ	10,974	813	7,9
	2,393,739	177,606	6,7

Զ. Ցուցակ. — Համեմատութիւն մշակուած հողերու

	%
Անգլիա	71.6
Կալլէսի երկիր	64.5
Սկովտիա	25.1
Իրլանտա	73.4
Կղզիներ	64.3

Է. Ցուցակ. — Զանազան հունձքերու մշակութեան յատկացած հողեր. (âcre)

	Մեծն Բրիտանիա	*Իրլանտա*	*Կղզիներ*
Արմտիք, լուբիա	7,400,335	1,390,941	25,480
Գետնախնձոր, կաղամբ.	3,133,470	1,105,026	2 ,945
Ուրիշ հունձքեր (1)	4,911,350	1,25 .889	46,773
Արօտավայր (2)	16,559,392	11,390,950	28,357
Ուրիշ մշակելի հողեր (3)	472,484	51,346	736

(1) Այսինքն վուշ, հմուլ եւայլն։
(2) Մարգագետիններն ալ կը պարունակէ։
(3) Այսինքն մրգաստան, բանջարանոց, տնկարան եւայլն։

Ը. Յուցակ. — Ընդհանուր արտադրութիւն գանազան հունձքերու եւ միջին արդիւնք

	Մեծն Բրիտանիա		Իրլանտա	
	Հունձք Գրիւ	Գրիւ par acre	Հունձք Գրիւ	գրիւ par acre
Ցորեն	73,028,856	34,7	1,856,424	35,1
Գարի	68,051,918	35,7	6,678,867	42,2
Վարսակ	118,920,917	40,7	53,657,356	46,0
Արմտիք	260,001,691		62,192,647	
Լուբիա	7,200,131	31,0	66,631	38,9
Ոլոռն	4,848,794	27,6	9,216	21,8
Գետնախնձոր, Թօնս	3,282,517	6,2	2,942,263	4,4
Արմատներ »	27,554,540	13,3	6,172,459	17,0
Ջոր. խոտ »	10,638,043	1,5	5,477,623	2,4
Համուլ, կենդրինար	356,598	7,1		

Թ. Յուցակ. — Երկրագործութեան ու դուարաբուծութեան յատուկ կեդրոնիներ

	Մեծն Բրիտանիա	Իրլանտա	Կղզիներ
Ձի	1,157,160	513,788	2,040,330
Եղջերաւոր անասուն	6,622,364	4,486,242	11,149,212
Ոչխար	26,743,194	4,287,274	31,102,359
Խոզ	2,451,595	1,253,682	3,719,219

Յուցակ 1. — Ներածութիւնք եւ արտածութիւնք

Ներածում	Սդ.
Օտար երկիրներէ	413,436,000
Բրիտանական գաղթավայրերէ	110,099,000
	523,535,000
Արտածում	
Օտար երկիրներ	197,129,000
Բրիտանական գաղթավայրեր	94,322,000
	291,451,000

Ցուցակ 2. — Վերոյիշեալ արտածութեանց վերլուծումը

	Սոկոլին	%
Անգլ. արտադ. ու բանուած առարկաներ	291,451,000	82
Օտար և գաղթային ապրանքներ	63,099,000	18
	354,550,000	100

Ցուցակ 3. — Օտար երկիրներու հետ Անգլիոյ վաճառականութիւնը

	Ներածում 1000 Մդ.	Արտածում 1000 Մդ.
Ռուսիա	21,981	11,008
Շուէտ	10,642	5,424
Նորվեկիա	5,730	3,310
Դանիա	13,199	4,254
Գերմանիա	31,161	28,074
Հոլանտա	31,391	10,913
Պելժիա	23,523	10,787
Ֆրանսա	53,727	21,903
Բորթուկալ	3,236	2,123
Սպանիա	15,906	5,599
Իտալիա	3,421	8,757
Աւստրիա	1,373	2,509
Յունաստան	2,263	1,055
Թուրքիա	18,348	11,083
Հնդկաստան	1,965	4,032
Չինաստան (Հոնկ Քոնկը մէջը չէ)	2,422	5,573
Միացեալ Նահանգներ	138,761	19,771
Մեքսիկա	430	2,098
Քիւբա	4,825	3,240
Պրազիլիա	5,945	5,821
Ուրուկուէյ	490	1,693
Արժանթին	12,942	7,131
Ուրիշ օտար երկիրներ	9,733	22,680
	413,436	197,429

[Կը շարունակուի]

ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Գերման Առեւտրական Լեզուի

ՔԱՍ

ՀԱՏՈՒԱԾ Բ.

ԴԱՍ 6.

aus	...է, ...էն	bei	քով
mit	հետ	nach	ետքը, դէպ ի
an	առ. ի. դէպ ի	für	համար թեր
auf	վրայ	in	մէջ
zu	ի. մէջ	über	վրայ

Aus ...էն։ — Aus unserm Hause մեր վաճառատունէն։ Sie sind aus Holz, aus Marmor, aus Eisen փայտէ, մարմարիոնէ, երկաթէ շինուած են։ Er ist aus guter Familie լաւ ընտանիքէ է։ Er that es aus Freundschaft բարեկամութեան համար ըրաւ զայն։ — Ich weiss es aus Erfahrung փորձառութեամբ գիտեմ զայն։ — Die Aufträge aus dem Ausland sind selten օտար երկրէ ապսպրանքներ սակաւ են։

×

Bei քով։ — Bei meinen Kunden իմ յաճախորդներուս քով։ — der Irrtum muss bei Ihnen begangen worden sein սխալը ձեր քով եղած ըլլալու է։ — Diesen Artikel finden Sie nicht bei ihm այս վաճառքը անոր քով չէք կրնար գտնել։ — Ich habe kein Geld bei mir վրաս դրամ չունիմ։ — Bei solchen preisen haben wir nur wenig Gewinn այս գիներով փորը շահ մը միայն կ'ընենք։ — Ich werde bei dieser Tratte intervenieren այս փոխգրին քով պիտի միջամտեմ. (զայն պիտի ընդունիմ կամ վճարեմ)։

×

Mit հետ, ...ով։ — Wollen Sie uns mit Ihren Aufträgen beehren կը հաճիք ձեր հրամաններով պատուել մեզ։ — mit einem Wort մէկ խօսքով։ — mit solchen Preisen այս գիներով։ — Mit der Eisenbahn ankommen երկաթուղիով հասնիլ։ — Wir senden Ihnen der Ballen mit dem Eilwagen հակը ճեպընթացով կը ղրկենք ձեզ։ — Antworten Sie mir mit umgehender Post դարձող (առաջին) թղթատարով պատասխանեցէք։

×

Nach ետքը, ի, դէպի։ — Nach vier Wochen չորս շաբաթ ետքը։ — er reiste nach Hamburg Համպուրկ գնաց։ — Auf dem Wege nach Berlin Պերլինի ճամբան վրայ ։ — Rundschreiben wurden nach allen seiten geschickt ամէն կողմ շրջաբերականներ ղրկուեցան։

×

Für. — Kaufen Sie es für mich զայն ինձ համար գնեցէք ։ — Bürgen Sie für ihn? անոր համար երաշխաւոր կ'ըլլա՞ք ։ — Ich danke Ihnen für Ihr Dienstanerbieten ձեր առաջարկին համար շնորհակալ եմ։ Er hat mich für den Betrag der alten Faktura gedeckt հին հաշուեցոյցի գումարին համար դրամ վճարեց ինծ։ — Hat der Bote einen Brief für mich? ցրուիչը ինծ համար նամակ ունէ՞ր — Er hat keinen für Sie, und keinen für mich, er hat einen für meinen Bruder ցրուիչը ո՛չ ձեզի համար նամակ ունէր ոչ ինծ համար, եղբօրս համար նամակ մը ունէր անիկա ։

×

Auf— Wir ziehen auf Sie ձեր վրայ փոխգիր կը քաշենք—Eine Tratte auf Frankreich Ֆրանսայի վրայ քաշուած փոխգիր մը։ — Man schätzt die Verluste auf 200 Mark . վնասը շուրջ 200 մարք կը հաշուուի ։ — Wir legen die grösste Aufmerksamkeit auf die Ausführung dieses Auftrages մեծ ուշադրութիւն կը դնենք (կ'ընենք) այս ապսպրանքը կատարելուն վրայ (մէջ)։ — Ich antwortete heute auf seinen Brief այսօր պատասխանեցի իր նամակին ։ — Ich verlasse mich auf Ihre Thätigkeit ձեր գործունէութեան վրայ կը վստահիմ։ — Auf der Börse versicherte mich, սակարանէն ինծ ապահովցուցին։

×

In, Im մէջ։ — In der Stadt քաղաքին մէջ։ — im April Ապրիլի մէջ։ — im Frühling գարնան մէջ. — Wohnen Sie in die Stadt oder auf dem Lande? քաղաքի՞ն մէջ կը բնակիք թէ գիւղը։ — Wir haben Der Betrag in Ihr Haben getragen այն գումարը ձեր պահանջքին

մէջ (կողմը) անյուցինք։ — Mischen Sie nicht in diese Sache այս գործին մէջ մի խառնուիր։ — Diese Partie ist in guten Händen այս վաճառքը լաւ ձեռքերու մէջ կը գտնուի

×

An, Am առ, ի, դէպի, շուրջ։ — Ich schreibe an ihn անոր կը գրեմ։ — Ich werde mich an Sie wenden ձեզի պիտի դիմեմ։ — an wen dachten Sie? ինչ բանի կը մտածէր։ — Wir Verloren an 100 Franken մենք շուրջ 100 մարք կը կորսնցնենք։ — Am Abend, երեկոյին։— Am Morgen առաւօտն—an diesem Tage այս օրը։ — am 30 Mai Մայիս 30ին։ er ist an diese Art Geschäfte gewöhnt այս տեսակ գործերու վարժուած է։

×

Zu մէջ, ի։ — Er wohnt zu Paris Բարիզ կը բնակի։ — er kam zu mir ինծի եկաւ։ — zu tausenden հազարներով։ — Zu jenen Zeiten այն ատեններըը։ — Zu einem Versuch փորձի մը համար։ — Waren Sie zu Berlin? Պերլին կը գտնուէի՞ր։ — Wir haben ihn zum Führer genommen զայն առաջնորդ ընտրեցինք ։

×

Über վրայ ։ — Ich freue mich über den Erfolg յաջողութեանը վրայ կ'ուրախանամ։ — Das ist über mein Kräften իմ կարողութեանէս վեր է։ — Wir haben uns über dieses Haus erkundigt այս վաճառատան վրայ տեղեկութիւն առինք։ — er reiste nach Berlin über Wien Վիեննայի (ճամբով) Պերլին գնաց ։ — Wir senden Ihnen Faktura über die 100 Sack Kaffee հարիւր պարկ խաւիէին հաշուեցոյցը կը դրկենք ձեզ ։ — Über mein Erwartung իմ ակնկալութենէս վեր։ — Den Winter über. ձմրան մէջ։

ՍՏԱՅՄԱՆ Սիմոն Գափամաճեան էֆ.ի հեղինակած և Գարուն գրատան կողմէ հրատարակուած Պատկերազարդ Հաւաքածոյ Ընտիր Գրուածոց անունով հատոր մը, բարձր. Դաստիարակի համար։ Գրական գեղեցկութիւններով օժտուած ու ճոխացած այս գրքին կեդրոնատեղին է Գարուն գրատունը, Մեծ Նոր Խան, վերի յարկ, թիւ 55։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Առեւտուրի կեանքը

ԳԱԼԱՒՈՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

×

ՄԱՆԱՒԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԻԶՄԻՏԻ ՄԷՋ

ԳՈՒՐՏՊԵԼԷՆԻ ՄԱՆԱՒԸ

Հաճոյքով կը յանձնարարենք որ իզմիթի յանուն վաճառականներուն մեկը յօդուածը եւ պետական առեւտրական քաղաքականութենէն վերջ լեկատոր պեղեկութիւններ հաղորդել Բիւրակին ընթերցողներուն։

Այս անգամ մեզ զրկած ըլլալով ներկայ յօդուածը, պիտի կը հրատարակենք զայն։

×

Քաղաքիս մէջ եւ շրջակայքը սպառածէն շատ աւելի մեծ քանակութեամբ մանաւ կը ներածուի հոս, Անատոլուի ներքին քաղաքները, — էնկիւրի, Քէօթահիա, Պիլէճիկ, Էսկիշէհիր եւն. — ղրկուելու համար դրանզիդով, որու գործողութիւնները կը կատարեն տեղացի յանձնակատար—վաճառականները։ Թէ՛ մանիֆաթուրայի եւ թէ մանածի համար Անատոլուի բոլոր վաճառականները կապուած են Պոլսոյ հրատարակչին հետ, եւ այս տեղի վաճառականներէն ո՛չ մէկը չէ ձեռնարկած իր հաշուոյն ընդարձակ գործառնութիւններ ընելու։ Միայն յանձնակատարութեամբ կը շատանան։

Տեղւոյս վաճառականներէն Հաճի Գէորգ էֆ. Ղազարոսեան կը ներկայացնէ Պոլսոյ Ա. Մանուկեան եւ Հաճօբալօ վաճառատուները, Հաճի Եասէֆ էֆ. Գարիօ՝ Գնաճեան վաճառատունը եւ Միհրան էֆ. Պաքրճեան՝ Իբրանոսեան եւ Թիմուրեան վաճառատունները։ Այս երեք վաճառականներն են որ գլխաւորապէս մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ մանած կ'ուղարկեն մեր հրատարակչին վրայ։ Թէեւ կան երկրորդականներ, բայց անոնց գործառնութիւնները սահմանափակ են։

Ընդհանրապէս հոս կը ներածուին իթալիա վաթխրը ու անոր էրվրամ տեսակը, տարին 1000 հակի չափ։ Իսկ Եահ Գուլէի վաթէրէն հազիւ 150 հակ կը ներածուի, այն ալ ներքին սպառման համար միայն։ Եահ Գուլէի գործարանին և երկաթուղւոյ ընկերութեան միջեւ կնքուած պայմանագրութեան մը հետեւանքով, այս ապրանքն ուղղակի Հայտար փաշայի կայարանէն կը դրկուի Անատօլուի ներքին գաւառները, առանց Իզմիտ հանուելու։

Եւրոպական մանածներէն զատ ունինք նաև տեղական մանած մը, կէյվէի Գուրտպէլէն գիւղին մէջ պատրաստուած, տեղացի կիներու ձեռքով։ Այս մանածին իւրաքանչիւր օրական կ'արժէ 8—11 դրչ.(1), բամբակի գնոյն համեմատ։ Տեղւոյն վաճիճաթուրաճիները բամբակը գիւղացի կիներու յանձնելով մանել կուտան փութը վարձքով մը և յետոյ կը ծախեն 5—10 փր. շահով։ Այս մանածը կը գործածուի գիւղացիներու կողմէ, որոնք կտաւ կը չինեն։

×

ՄԵՐՍԻՆԷ ՆԱՄԱԿ

Մերսինի մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ. —

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Եւ տոգենաւային ընկերութիւնը

*Վերջին օրերս առեւտրական շոգենաւերու մէջ պատահած գողութիւնները օրուան խնդիրը ըրին շոգենաւային ընկերութիւններու կողմէ յանձնուած *fօlkարմաններըը*, որոնց տրամադրութիւններուն մասին գաղափար իսկ չունի վաճառականը։ Ասկից զատ, շոգենաւին մէջ ապրանքը սատարող պաշտօնեան *onտինօյին* և *fօlkարմանին* մէջ, պարագային համեմատ, կ'աւելցնէ սա բառերը. — mal conditioné (գէշ վիճակի մէջ), faible d'emballage (ապէկ չծրարուած), déchiré*

(1) *Ա յժմու գինն է 10¼ դրչ. մեծաքանակի և 11 դրչ. փոքրաքանակի համար։ Բայց դժուար է այս գիներով սպառել զայն, որովհետեւ Եահ Գուլէի մանածը 10 դրչ.ի սպրանք կ'ըլլայ հոս։ ԾԱՆ. ԹՂԹ.։*

(պատռած), décousu (կարը քաղուած), découé (գամը ե-
լած), mouillé (թրջած), եւն., որոնց պատճառաւ շատ ան-
գամ վաճառականը չի կրնար իր շահերն ապահովել և նիւ-
թական անհարկի վնասներու կ'ենթարկուի։ Առաքող վաճա-
ռականներու գործած սխալներուն կը մասնակցին նոյնպէս
expéditeurները, որոնք աւելի շահելու դիտումով նուազ կշիռ
արձանագրել կուտան fօläհպմաններու մէջ եւ եթէ մնատուկ-
ներուն կամ հակերուն մէջէն ապրանք պակսի, շոգենաւային
ընկերութիւններն անպատասխանատու կը մնան իրաւամբ։
Մենք մեր անձնական փորձով ականատես եղած ենք այս կերպ
թերացումներու, որոնց գլխաւորներէն մի քանին յիշենք.—
Պակաս կշռով նշանակուած մնատուկ մը մաս մը ապրանք
վերցուած էր շոգենաւին մէջ և դարձեալ բեռնագրին ցոյց
տուած կշիռին համապատասխան չըլլալով, շոգենաւային ըն-
կերութիւնը քառապատիկ նուազէք առաւ իրրեւ տուգանք։
Վերցուած ապրանքին արժէքն էր 10 ոսկի, և տուգանքն
աւ իրրեւ 0.75 ոսկի, որով վաճառականը 10.75 ոսկիէ կո-
րսուած մը ունեցաւ անհարկի կերպով։ Մնատուկ մը պատի և
դրպանի ժամացոյցներու մէջէն երեք երկվեցեակ վերցուած
և անոր տեղ հոգ լեցուած էր շոգենաւին ճամբորդած մի-
ջոցին։ Վաճառականը չի կրնար շոգենաւային ընկերու-
թենէն պահանջել իր կորուսաը, որովհետեւ կը տեսնէ թէ
բեռնագրին մէջ, օրինակի համար, découé բառը դրուած
է, մնատուկին մէկ երկու գամերը ելած ըլլալուն համար։ Այ-
պիսի կորուստներու պատճէնն առնելու համար կ'արժէ որ
վաճառականները և շոգենաւային ընկերութիւնը ճշտեն պա-
տասխանատու կողմին հետեւելիք ուղղութիւնը։

ՍՅՐԱԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Առանց հատատուած բամբակի ընկերութեան գործա-
րանին դասելիք բամբակներու բաժնին մէջ դիպուածաբար
ձգուած լուցկի մը բռնկելով, հրդեհ առաջ եկաւ և ծաւա-
լելով լափեց նաև պատրաստ բամբակի հունկերը, բուն գո-
տարանը և բոլոր մեքենաները։ Մխոյն մեքենաները 4000
անգլ. ոսկւոյ ապահովագրուած էին Ուէսթըրն ընկերու-
թեան։ Կ'ըսուի թէ բամբակի բաժինը ուրիշ ընկերութեան
մը ապահովագրուած էր։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Այս միջոցիս բաւական հետաքրքրաշարժ դատավարութիւն մը տեղի կ'ունենայ հոս։ Իտալիայէն 9000 մետրէ քարիւղ բեռցած առագաստանաւ մը կը ժամանէ տեղս։ Ցիշեալ առագաստանաւին նաւապետը ապահովագրութիւն մը կնքած էր Իտալական նաւահանգստի մը մէջ։ Եւ որովհետեւ առագաստանաւը 3500 ֆր.ի վնաս մը կրած էր ալեկոծութենէն, նաւապետը, հոս ժամանելուն պէս, վնասի հատուցում կը պահանջէ ապրանքի տէրէն, փոխանակ ապահովագր. ընկերութենէն պահանջելու։ Ապրանքին տէրը չընդունիր և բռոդհսդօ կ'ընէ նաւապետին դէմ։ Այս վերջինը կը յայտնէ որոշում մը ձեռք բերել իր պատկանած հիւպատոսարանէն (յունական) թէ կրնայ 2500 մետրէ քարիւղը պահել մինչեւ որ ստանայ իր վնասուց հատուցումը։ Ապրանքին տէրը կը դիմէ Հուդուպի դատարանին և առագաստանաւը հանգ ընելու որոշում մը ստանալով գործադրել կուտայ։

*** *Ահեւտրական կայուն վիճակը կը չարունակուի ձմրան պատճառաւ։ Պանքայի գործառնութիւններն ալ սահմանափակ են, ինչ որ դժուարութիւն կը պատճառէ տեղական վաճառականներուն, որոնք մեծ մասամբ ներքին գաւառներու փոխգիրները ծախելու հարկին մէջ կը գտնուին։*

×

ԷՐԶՐՈՒՄ. — *Ագուէսի մորթին գինը 35—36 ղրշ.ի կ'ելլայ։ Սանասարի մորթերը կ'արժեն 330 ղրշ., կ. Օսմ. 103էն։ Մրցումի հետեւանքով 300 մետրէ քարիւղ ծախուեցաւ, մետրէը 28—30 ղրշ.էն։ Այժմ կը ծախուի 38 ղրշ., կ.ին Օսմ. 128էն։*

ՍԵՎԱՆԻԿ. — *Արմտիքի սեզօնը պակսելու վրայ է խնդրանքին առատութեանը պատճառաւ։ Գարեխի և վարսակի գիները բարձրացան։*

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ. — *Ցորենի գիներուն բարձրացումը ոգեւորիչ հրապարակը։ Սմիւռնէն աւելի խնդրանք կայ ճերմակ կարծր ցորենի համար, որուն գինն է 18—19 ղրշ. քիլէն։ Գարիի հրապարակն ալ շատ գոհացուցիչ է։ Մորթի վրայ գործառնութիւնք կարեւոր հանդամանք մը առին։ Գիները բռնուած են։*

ԷՆԿԻՒՐԻ. — Հրապարակը հանգարտ է ներքին գաւառներէն արմաւիք չգալուն համար։ Թիֆթիկի քանի մը վաճառականներ եղան օխան 18 ղրշ.էն։ Ռօդէրտամ ղրկուեցաւ բաւական քանակութեամբ դեղին մեղրամոմ։

ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ. — Ձմրան սառակութիւնը չկտրեց առեւտր. գործառնութիւնները։ Իզմիր—Գասապա երկաթուղիի ընկերութիւնը մեծ գործունէութեամբ կ'աշխատի գիծը մաքրելու։ Վաճառականներն անհամբեր կ'սպասեն իզմիրի նաւահանգստին հետ հաղորդակցութեանց վերահաստատման, իրենց առեւտր. գործառնութիւնները շարունակելու համար։

ՍԱՄՍՈՆ. — Հաւկիթին գինը բռնուած է Մարսիլիայէ եղած յարատեւ խնդրանքներուն պատճառաւ, կը դրուին Սամսոնէ Մարտ 15 թուով, բայց գարնան պատճառաւ կը յուսացուի որ գինները կրնան մինչեւ 15—18 ղրշ.ի հարիւրը։ Գալով մոլթերուն, Ամերիկայէ եկած խնդրանքն այնքան շատ է որ առ այժմ այս ապրանքին գիներուն վրայ անկում չի յուսացուիր։

ՊԱՂՏԱՏ. — Երկրագործութեան վիճակը շատ գոհացուցիչ է։ Մ'յն նպաստաւոր պայմանները, որոնց մէջ կատարուեցան ձմրան ցանքերը, յայտով հունձք մը նախատեսել կուտան։ Գետին չուրերուն չսառնալուն հետեւանքով գետեղերեայ վայրերու հետ առեւտր. հաղորդակցութիւնք այժմ շատ դիւրացած են։ Կը յուսացուի որ՝ արմաւիքի ժամանումը սկսին,

---

Արտածելի բանի մը կարեւոր վաճառքներու գինը գաւառներու մէջ

(Ղրաչ՝ Լիբրա Օսմանեան 100էն)

Բուրդ. — Գասթէմունի 11.25, Սեւանիկ 9.5, Էրզրում 7, Մխիթլի 7.75, Սէրէզ 8.25։

Կակուղ ցորեն. — 100 օխան, Ա. տեսակ Էսքիշէհ 69—74, Կէլիպօլու 100, Իզմիտ 80, Սէրէզ 93։

Կարծր ցորեն. — 100 օխան, Ա. տեսակ Սեւանիկ 84,

Իզմիր 93—97, Էրզրում 103, Էսխիշեհ 78—80, Գասթէմունի 42, Սերէզ 97, Միտիլլի 100։

Գարեջուրի յատուկ գարի.— 100 օխան, Գասթէմունի 62, Կէլիպօլու 75, Իզմիտ 71, Սամսուն 71, Սելանիկ 65։

Եգիպտացորեն.— 100 օխան, Սելանիկ 60, Իզմիտ 56, Կէլիպօլու 60, Էսխիշեհ 52, Գասթէմունի 64.5, Սերէզ 62։

Վարսակ.— 100 օխան, Սերէզ 60, Էսխիշեհ 52, Կէլիպօլու 35, Իզմիտ 76, Սամսուն 65։

Բամբակ.— Մէկ օխան, Սելանիկ 6.25, Սերէզ 6.25։

Ալիւր.— Ա. տեսակ օխան, Պրուսայի մէջ 93, Էսխիշեհ 67, Կէլիպօլու 53, Իզմիտ 70, Էրզրում 75 փարա։

Լուբիա.— Օխան, Պրուսա 64, Գասթէմունի 37, Էսխիշեհ 40, Սամսուն 40, Սելանիկ 37 փարա։

Սիսեռ.— 100 օխան, Պրուսա 102, Սամսուն 105, Սելանիկ 130, Գասթէմունի 46.5։

Այծի մորթ.— Հատը, Գասթէմունի 13.5, Սելանիկ 30.5, Էրզրում 13.5։

Որսի մորթերու

ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Շապին Գարահիսարէն Գուրգէն էֆ. Մարկոսեան կը գրէ մեզ.—

Ձմերուան սաստկութեան պատճառաւ այս տարի Շ. Գարահիսարի մէջ որսի կենդանիներու մորթերուն վրայ բաւական ուշացում մը կայ սկիզբէն ի վեր։ Բաղդատելով նախորդ մի քանի տարիներուն հետ, այս տարի ուշացի մորթ կայ հրապարակին վրայ, եւ թէ գներն ալ գոհացուցիչ են, որովհետեւ գրէթէ ամէն վաճառական մեծ և փոքր քանակութեամբ կը գնէ, ա՛յն յոյսով թէ վերջը աւելի չահաւոր գներով կրնայ ծախել գլխաւոր հաւաքիչներուն, երբ սկսին մէկ կողմէն արտածել դէպ ի Պոլիս և Եւրոպա։

Գլխաւոր և մեծ քանակութեամբ գնողներն են՝ Տեարք.— Նազարէթ Հիւսիւսեան, Անդրանիկ Պ. Վարդեան, Կարապետ Գասապեան, Կարապետ Շահմէնեանեան և Մանուկ Ղուկասեան ընկ.։ Մորթերուն գիներն են. ոսկեսար 120—130

ղրուշ, Թավշան 292, գայլ 25—30, Թիլքի 30—40 ղրուշ։ Առաջինը հազուագիւտ է, իսկ վերջիններէն չատ կան, և մորթերուն գոյնին տեսակն ալ գեղեցիկ է։

ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

ՄՈՐԹԵՐՈՒ ԳԻՆԵՐԸ

(Լ. Օմ. 109ԷՆ)

Սանսար		240—255 ղրուշ
» Ա. տեսակ		280—290 »
Բորսուկ	10% զեղչ	35—37 »
Գունտուզ		230—240 »
Ջամալ	10% զեղչ	22—25 »
կատու	» »	17—18 »
Աղուես	» »	40—70 »
Թավշան	5% »	235—240 »

Աղուէսի ընտիր մորթերուն վրայ մինչեւ 70 ղրուշի վաճառումներ եղան։

Կ. Պոլիս, 15 Mars

Մեսամսի Հրապարակը

Հրապարակը հետզհետէ կ'ամրանայ Ամերիկայէ եղած մեծաքանակ խնդրանքներուն հետեւանքով։ Ամերիկայէ կը գրուի թէ մեսաքսի և մեսաքսեղէն կերպասներու առեւտուրին մէջ մեծ ոգեւորութիւն մը կը տիրէ և հոն նեղածուած ապրանքները անմիջապէս կ'ապառին։ Մեծաքանակ ապրանքներ կ'ըլլան մեսաքսի եւրոպական մանարաններուն, որոնք մեծ դժուարութեան կը մատնուին նախանիւթի նուազութեան պատճառաւ։

Շաբթուան վերջին օրերը թէեւ գործադնութեանց ոգեւորութիւնը բաղդատաբար նուազեցաւ, բայց այս պարագան գիներուն վրայ չազդեց։

Լիոնի մէջ Պրուսայի Բ. լաւ տեսակ 13/15 տէնեա մեսաքսը կ'արժէ 56—57 ֆրանք և Պոլսոյ հրապարակին վրայ 300/305 ղրուշ։

Պրուսայի մէջ Բ. լաւ տեսակ 13/15 տէնեա մեսաքսին գինը 303 և լաւագոյն տեսակներունը 315 ղրուշ ցոյց կը տրուին թէեւ, բայց սոսկ անուանական են, ու այդ

գինեորով գործ չեն ըլլար։ Նախընթաց չաբթու միասքի գործառնութիւնները կրկին թուլցան։ Գինեորուն ազութիւնը և եւրոպական միասքի հրապարակներու անորոշ կացութիւնը կ'արգիլեն չահագէտներու դնումներ ընել։

Մարսիլիայէ կը գրեն թէ այս տարի հրապարակին վրայ, բազմաթաբար անցեալ տարուան այս մէկոգին՝ շատ նուազ քանակով չոր խոզակ կը գտնուի։ Փետրուարի վերջին օրերը ընդամէնը 63,000 քիլօ չոր խոզակ և 13,000 քիլօ սfարդա կը գտնուէր, մինչ անցեալ տարի նոյն պահուն 282,300 քիլօ չոր խոզակ և 142,500 քիլօ սfարդա կը գտնուէին Մարսիլիոյ հրապարակին վրայ։ Չոր խոզակի գիները են.— Ա. տեսակ գեղին սուրիական 14.50 ֆրանք, Բ. տեսակ 14.25 ֆրանք, ռուսական խոզակ 13—13.75 ֆրանք։ Միլանի մէջ պարսկական Ա. տեսակ ճերմակ խոզակը ծախուեցաւ անցեալ չաբթու 13.25 ֆրանքի։

ՋԱՆԱՁԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ

ՅՈՐԵՆ.— Անցեալ չաբթու արմտիքի եւրոպական հրապարակներուն վրայ քիչ գործ եղաւ։ Սակայն հակառակ եւրոպա ժամանած մեծաքանակ վաճառքներուն, ցորենին գինը ամուր մնաց հրապարակին վրայ քիչ մթերք գտնուելուն պատճառաւ։ Թէև ամէն տարուան նման կանոնաւոր կերպով կ'ըլլան ցորենի ժամանումները, բայց այս տարի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներէն բազմաթաբար նուազ ցորեն կը ժամանէ, և այդ պակասը Արժանդինի արտածութիւնը կը գոցէ։ Միացեալ Նահանգներէն նուազ ցորեն արտածութեան պատճառը դեռ ստուգապէս յայտնուած չէ, կա՛մ այս տարի այդ երկրին ցորենի արտադրութիւնը կարծուածին չափ առատ չէ և կամ հոն ցորենի տեղական սպառումը հետզհետէ կ'աւելնայ։ Ցանքի մասին հետեւեալ լուրերը կը հաղորդեն.—Անգլիոյ, Աւստրեւհունգարիոյ, Իտալիոյ, Թումանիոյ և Սլժերիոյ մէջ ցանքը բաւական լաւ է, Սպանիոյ և Ռուսիոյ մէջ միջակ, իսկ Ամերիկայէ գանգատներ կ'ըլլան թէ անցեալ տարիէն նուազ յաջող է։ Հնգկաստանէ կը տեղեկացնեն որ անընդատ օդեր ու մրրիկներ ցորենի ցանքին մեծ վնաս պատճառած են հոն, մասնաւորաբար

Պամպէյի և Կալկաթայի չրչակայքը։ Անցեալ չաբթու Պոլսոյ հրապարակը ժամանեց 1395 թօնօ կակուղ և կարծր ցորեն (նախընթաց չաբթու 2150 թօնօ ներածուած էր), որ ամբողջովին տեղական արտադրութիւն էր, և 1245 թօնօն Անատօլուի երկաթուղիով, իսկ 150 թօնօն ծովու ճամբով ներածուած էր։

Ցորենի գիները անփոփոխ են բացի հետեւեալ երեք տեսակներէն. —

Օտար նիւթ խառնուած կորեակ 32—33 փարա, կարծր Անատօլու Բ. 36—37 փարա, Գ. 34—35 փարա օխան։ Նախընթաց չաբթուան գիներն էին, 31—31.5, 36.5—37.5, 35—36 փարա օխան։

ԱԼԻՒՐ. — Անցեալ չաբթու Պոլիս ժամանեց նաև 7615 պարկ ալիւր (նախընթաց չաբթու ներածուած էր 24335 պարկ), որուն 510 պարկը Օտեսայէ, 1215 պարկը Պրայիլայէ, 2340 պարկը Վառնայէ, 2450 պարկը Մարսիլիայէ և 1100 պարկը զանազան վայրերէ։

ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ. — Անցեալ չաբթու Պոլիս ժամանեց 1665 պարկ գետնախնձոր, որուն 205 պարկը Ատաբազարէ, 850 պարկը Նաբուլիէ, 250 պարկ Մարսիլիայէ և 360 պարկ Օտեսայէ, և ծախուեցաւ Ատաբազարինը 46—51 ղրշ., Նաբուլինը 56—53 ղրշ., Մարսիլիայինը 56—58 ղրշ. պարկը, իսկ Օտեսայինը 26—30 փարա օխան։

ՀԱԽԿԻԹ. — Մեր հրապարակին վրայ հաւկիթին գինը հետզհետէ կ'իջնէ, Եւրոպական հրապարակներու վրայ անոր գնային կոտրելուն պատճառաւ։ Այս պարագան կը վերագրուի Ռուսիայէ մեծաքանակ հաւկիթ Եւրոպա արտածուելուն։

Անցեալ չաբթու Պոլսոյ հրապարակը ժամանեց 387 սընտուկ հաւկիթ, որուն 137 սնտուկը Մարսիլիա արտածուեցաւ և գինն է հարիւրը 23.5—24.5 ղրշ.։

ԸՆԴԵՂԷՆ. —Անցեալ չաբթու Պիբէոնէ Պոլիս ժամանեց 178 կողով կանկառ և ծախուեցաւ հարիւրը 90—60 ղրուշ տեսակին համեմատ։ Շիլայէ ժամանեց 15 կողով բակլա և պէզէլիա, որուն առաջինը ծախուեցաւ օխան 2,50—2,75 ղրշ.ի, իսկ երկրորդը օխան 8—9 ղրշ.ի։ Սղէքտանդրիայէ ալ ժամանեց 690 կողով դդում, բակլա, տօմաթէս և պա-

տիճան։ Դգումը ծախսուեցաւ օխան 6 ղրշ. տօմաթէսը օխան 80—90 փարա և բակլան 100 փարա ։

Զէյթ. — Հրապարակը ամուր է և գիները բարձրանալու հակամէտ։ Անցեալ շաբթու ընդամէնը չուրջ 200 տակա ձէյթ պոլիս ժամանեց և ծախսուեցաւ, Այվալըքի տեսակները $5^{23}/_{40}$ և $6^{10}/_{40}$ ղրշ. օխան, Խարէմիա $5^{10}/_{40}$ ղրշ. օխան, իսկ Միտիլլիի առաջին տեսակը էլի կայ հրապարակին վրայ և երկրորդ տեսակը կը ծախսուի 5.10 ղրշ. օխան։

Շոխմայի իւղ. — Հրապարակը թոյլ է։ 100 տակա իւղ ժամանեց անցեալ շաբթու և ծախսուեցաւ $5^{22}/_{40}$ ղրշ.էն օխան։ Այս վաճառքին երկրորդ տեսակները աւելի կը փնտռուին։

Անիսոն. — Պոլսոյ հրապարակին վրայ Պրուսայի անիսոնը սպառած է, և գինն է 5—5.50 ղրշ. օխան։ Սաքզի անիսոնին վրայ քիչ գործ եղաւ և ծախսուեցաւ 6.25—6.50 ղրշ.ի օխան։ Միւրէֆթէի վաճառքը կ'արժէ օխան 5.50—5.75 ղրշ. և Զէյմէկինը 6.50 ղրշ. օխան։

Ածուրդ

Հանիեռու, Անտաոնեռու եւ Երկրագործութեան Նախարարութիւնը ածուրդի դրած է Իզմիրի սանճագին մէջ գըտնուած հետեւեալ ծառերը. —

1. — Թմբի (*օխլամուր աղաճ*), 697 խորանարդ մէդր, և չագանակենի (*ֆսթանէ աղաճ*) 59 խորանարդ մէդր, Եօնկալըքի, Բազարքէօյի, Թաշ պրունի և Պըչքը տէրէյի անտառներուն մէջ, Աքեաղըի մօտ, որ ենթակայ է Ատաբազարի բազային։

2. — Թմբի, 126 խորանարդ մէդր, Ըխլամուրլըք ըստացած նահիէյին մօտ, նոյն բազային մէջ։

Այս ծառերը ածուրդի հանուած են թէ՛ նոյն տեղերը և թէ հոս։ Առաջին երկու տեսակ ծառերու հատումը պէտք է սեպտեմբեր 24 ամիսէն և արժէքին 10 առ հարիւրը կանխիկ վճարելով, մնայորդը եռամսեայ վճարումներով պիտի հատուցուի 21 ամիսէն։ Իսկ 126 խորանարդ մէդր թմբինեռուն հատումը պէտք է սեպտեմբեր 12 ամսուան մէջ։ Հոս հե-

տեւեալ գիները տրուած են. 48 դրչ. թմբլին և 31 դրչ. չագանակենիին մէն մի խորանարդ մէդրին համար։ Ա.ճուրդը պիտի չարունակուի մինչեւ Մարտ 24 (Հ. Տ.)։ Փափաքողները կրնան դիմել Պոլիս, երկրագործական Նախարարութեան հաշուակալութեան դիւանին և Իզմիտի ու Ատաբազարի անտառաց քննիչներուն։

ՄԱՆԱՏԻ ՍՂՈՒԽԻՆԸ

Մանարաններու պահանջած տարապայման գիներուն հետեւանքով, Պելճիոյ մէջ հիւսուածոյի քանի մը գործարանները պարտաւորուեցան իրենց գործառնութիւնները դադրեցնել։

Դրամզիդի Վաճառականութիւնը

Տրապիզոնի և Էրզրումի ճամբով պարսկական դրանզիդի վաճառականութեան վիճակը Մարտ 2էն 7. —

Պատրաստ	հակ	2056
Մանիֆաթուրա	»	408
Զանազան վաճառք	»	258
		2722
Էրզրումի ճամբով առաքում		
Ուղղակի առաքում		972
	Պատրաստ հակ	1750

Փոխադրութեանց և փոխանակութեանց գիները անփոփոխ են։

ՍՏԱՑԱՆՔ Պարզ Քարոզներ անունով շատ սիրուն և գեղարուեստական հատոր մը, Վ. և Հ. Տ. Ներսէսեան եղբարց տպարանէն, հեղինակութեամբ Գեր. Տ. Դաւոնդ վրդ. Դալեանի։ Ս. Գրքի և Աւետարանի այս գեղեցիկ ուսումնասիրութիւնը, որ խորունկ համոզումով մը և հաւատքի շունչով գրուած է, կը յանձնարարուի բոլոր բարեպաշտներուն։

×

Ա.րտաճութիւն

Ա.ֆիօն. — Այս շաբթու ծախուեցաւ 10 մնտուկ, ղր գնեցին Տեարք

Համմէր և Հէրձէլ,	4	անտուկ Էնկլիւբի	145էն
կէդըրօլ	6	» Զիլէ	165էն

Թիֆթիկ. — Ծախուեցաւ 987 հակ։ Գնողներն են Տեարք

Արսէն եւ Ընկ.	201	հակ Պէյբազար	16.75
Ֆօքս և Ընկ.	193	» Թօսեա, Ան.	19.25—20.75
Գասապեան Եղբ.	62	» Սիվրիհիսար	15.5—18.5
Սիկըը և Ընկ.	531	» Էնկլիւբի	19.5

Բամբակ. — Ժամանեց 200 հակ Ատանայի ապրանք, որու ընթացիկ տեսակին օխան կ'արժէ 6—6.125 ղրշ.։ Հալէպլինը 6.25, Պալըքէսիրինը 6.75 ղրուշ։

Գարի, եգիպտացորեն, Վարսակ. — Գործ չեղաւ։

Թոչնակեր. — Ծախուեցաւ 500 պարկ։ Գիները բարձրանալու հակամէտ են։ Ռոտոսթոյի տեսակը կ'արժէ, արտածութեան համար, 45—45.5 փր. օխան, իսկ Բուժէլիի տեսակը՝ 43—43.5 փր.։

Շուշմայ. — Վաճառուում չեղաւ։ Մերսինի տեսակին գինը, Պոլսոյ համար, 106—107 և արտածութեան համար 103 փր. է։

Լուբիա. — Ծախուեցաւ 700 պարկ։ Սեւ Ծովի տեսակին 100 օխան 130—150 ղրշ. է, Բ. տեսակը 95—100 եւ Սելանիկի տեսակին 100 օխան 205—210 ղրշ.։

Սիսեռ. — 400 պարկ։ Անատոլուի տեսակին օխան կ'արժէ 48—50 փր., Պալըքէսիրի Ա. տեսակը՝ 62—65 եւ Բ. տեսակը 52—54 փր.։

Քիթրէ, Սապէպ, Մեղրամոմ. — Գործ չեղաւ։

Ճէհրի. — Գործ չեղաւ։ Գիներն են կեսարիոյ տեսակին օխան 7.25—7.5, Էնկլիւբինը՝ 7, Զիլէի, Թօքատի և Զօրումինը՝ 6.5 ղրշ.։

Քիթրէ. — Գործ չեղաւ։

Կ. Պոլիս, 10 Մարտ

Մետաղի Հրապարակը

Երկաթ. — Այս չաբթուան ժամանումներն ու վաճառումները կարեւոր քանակութեան մը հասան։ Հրապարա-

կը հանդարտ էր։ Լոնտոնի մէջ վառանիդին գիները բարձր են։

Պողպատ. — Ժամանակաւ և վաճառուած անհայտ։

Անագ. — Այս շաբթու 20 տոկոս անագ եկաւ և ծախուեցաւ։

Թիթեղ. — Ժամանակաւ և վաճառուած անհայտ։

Պղինձ. — Կարեւոր գործառնութիւն մը չեղաւ։

Ջինկօ. — Նոյնպէս։

Ահաւասիկ մետաղներու գիները, ի. Օամ. 100 դր.էն.—

Զոդ երկաթ պելժիական,	կէնտինարը դր.		50
» » չուետական	»	»	76—77
Տեմեք »	»	»	50
» » » մրխոլմ	»	»	66—67
Բուդրեկ	»	»	41—42
Երկաթ չեմպեր և սիլմէ	»	»	52—53
» սաճ 1— 4	»	»	60
» » 5—10	»	»	66
» » 11—14	»	»	72
Երկաթ T, ժիրաէրս	»	»	55
Գամ պելժիական, տակառը (250 քիլօ)	»		33½
Պողպատ, 50 քիլօնոց մնառուկը	»		92
Անագ կէնտինարը	»		1380
Թիթեղ 2 մնառուկը	»		190
Կապար, խողովակ և թերթ, օխան	»		3½
Պղինձ	»	»	18½
Թի	ծրարը	»	25
Ջինկօ օխան		»	5

×

ԵՐԿԱԹԻ

Միջազգային Հրապարակ

ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ թէեւ երկաթի գործառնութիւնք առատ չեն, բայց գործարանները քանի մը ամսուան համար զբաղում ունին։ Գիներն են թիւ 2 երկաթ 21.25 ֆրանք, մասնաւոր տեսակը՝ 22.25 ֆրանք, պողպատի ընթացիկ տեսակը՝ 21.75, մասնաւոր տեսակը՝ 22.75, թիւ 2 սաճ՝ 23.75 և բուդրեկ՝ 21.75 ֆր.։ ՊԵԼԺԻՈՅ ՄԷՋ մետաղներու տակարանը հանդարտ վիճակ մը ունի։ Բոլոր ուշադրութիւնները կեդ-

բռնացած են Գերմանիոյ վրայ, ուր կ'ըսուի թէ Մայիս 1ին նորէն պիտի կազմուի պողպատի սէնտիքան։ Այս պատճառաւ նախանձութի գիները հաստատուն կը բռնուին Պելժիոյ մէջ։ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ երկաթի գործարանները բարձր գիներով միայն յանձնարարութիւն կ'ստանան։ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ, հակառակ արտադրութեան աւելնալուն, կը չարունակուի Անգլիայէն մեծաքանակ երկաթ բերել տալ։

Բանուած երկաթի և պողպատի հրապարակը շատ գոհացուցիչ է և խնդրանքն օր օրի կ'աւելնայ։

Պոլսոյ Նաւահանգիստը

28 *Մարտէ մինչեւ Ապրիլ* 30 (Ը. Ե.) *հասած են կամ կ'սպասուին հետեւեալ առեւտր. շոգենաւները։*

ՈՒԻԹՕՀԻ Ամասիա 30 *Մարտ*։ *ՀԻԼՏ Է ՌԻՑՈՑԻ* Թօռօ 28 *Մարտ*։ *ԲԱԲԱԵԱՆԻ* Սիքի օֆ Օրաֆորտ 4։ *ՄԷՍՍԱԺԷՌԻ ՄԱՌԻԹԻՄԻ* Դանուբ 30 *Մարտ*։ *ԲԱՔՔԻ* Իմեռեթի 2 *Ապրիլ*։ *ՖՕՍԿՈԼՕ ՄԱՆԿՈՑԻ* Բոլլուխ 24 *Մարտ*։ *ՖԼՕՌԻՕ ՌՈՒՊԱԹԻՆՈՑԻ* Մօնթեկրօ 27 *Մարտ*։ *ՊՐԻՄԻՆ ԱՏԼԱՍԻ* Անգլիա 30 *Մարտ*։ *ԱՒՍՏՐ. ԼՈՑՏ* Պուճօվիցա 25 *Մարտ*, Աբօլո 28 *Մարտ*։ *ՏՕՑԶԻ ԼԻՎԱՆԹԻ* Լէսպոս 28 *Մարտ*, Հորնսուս 28 Միլոս 6 *Ապրիլ*. Բիւկոս 19, Պռասպանդ 12, Տելոս 13, Սիֆռոս 20։

«ԲԼԱՍԻԷ»ՆԵՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

4 «Բլասիէ»ներ կ'ուզուին, որոնք Գերմաներէն խօսիլ գիտնան. —

1 *ԲԼԱՍԻԷ, հագուստի վերաբերեալ ապրանքներու համար*

1 *ԲԼԱՍԻԷ, կերպասի համար*

1 *ԲԼԱՍԻԷ, «խուրտավաթ»ի համար*

1 *ԲԼԱՍԻԷ, գաղթաբերքի համար*

Դիմել ԲԻՒՐԱԿՆԻ Խմբագրատունը, Մեհմեհ Փաշա խան թիւ 12։

Փոխանակագրի Դիները

	Վաճառում	Գնում
Լոնտոն	110 20/40	110
Բարիզ	22 81¼	22. 94¼
Վիեննա	21 81	21. 91
Պերլին	18 53	18. 63

Մեսաղներու հրապարակը

Լոնտոն 9 Մարտ

Թօնօ 1016 քիլօ Անգլ. ոսկի

Պղինձ կանխիկ	106 1/4
Պայմանաժամով	107 1/2
Անագ կանխիկ	186 1/2
Ապա յանձնելի	183 3/4
Կապար »	20
Զինկօ »	26 3/8
Արծաթ ունկին	30 3/4

Բարիզ 100 քիլօն

	Ֆրանք
Պղինձ	258
Անագ	526
Կապար	56.75
Զինկ	75

ՍԱԼՎԱԹՕՒԻ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԳԱՐԵՋՈՒՐԸ

En consignation ծախուելու համար Միւնիխէն ղրկուած է վաճառական Պօղոս Էֆ. Ալպօյաճեանի, Զաքմաքճըլար, թիւ 37, ուր թէ՛ մեծաքանակ և թէ մանրաքանակ կը ծախուի չիչերու մէջ։

Այս համբաւաւոր գարեջուրին, — որուն վաճառումը մինչեւ Մայիս 1 կը տեւէ, — հետաքրքրաշարժ պատմութիւնը կարդալ Բիւրակնի յաջորդ թիւին ծանուցումներու բաժնին մէջ։

ՍՏՑԵԼՈՒ ԳՐԱԴԻՐ. — Տաճկ., Հայ., Ֆրանս., Անգլ. և Գերմ. լեզուներու հմուտ և փորձառու տոմարակալ մը կը փափաքի վաճառատունց մէջ այցելու տոմարակալի և թղթակցի պաշտօն ստանձնել։ Դիմել Պահակ Գալու, Մէսաժըրի ընկերութեան գրասենեակին կից թիւ 12։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԵՆԱԿԱՆ

ԴՐԱՄԱՏԵՆԵՍԱՊ

ՊՈԼԻՍ, ՄԻՀՄԷՏ ՓԱՇԱ ԽԱՆ, Ն. 12

ԱՆՈՆՔ ՈՐ

Առեւտր· կամ Գրենական ո՛ եւ է յանձնարարութիւն

ՄԸ ՈՒՆԻՆ

ԹՈՂ ՀԱՃԻՆ ԿՈՐԴԱԼ ԱՅՍ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԸ

Առեւտրական Գրաւենեակը

1. — Եւրոպական գործարանները Պոլսոյ ներկայացուցիչներուն հետ իր ունեցած ծանօթութեամբը կրնայ գաւառացի վաճառականներուն հայթայթել խուրտավաթի, գաղթաթղթի, երկրագործական եւ տարաձագործական մեքենաներու, պօռլիներու ամէն տեսակները:

2. — Կը հայթայթէ ամէն տեսակ տեղեկութիւններ Պոլսոյ հրապարակին վրայ ծախուած ապրանքներու գինեփոխն եւ տեսակներուն վերաբերեալ:

3. — Կ'առանձնէ վաճառումը տեղական ամէն տեսակ բերքերու, որոնց համար ապահովներ կը հայթայթէ:

4. — Դատական խնդիրներու այլ եւ այլ ճիւղերուն համար կը ներկայացնէ Պոլսոյ մէջ գտնուող ձեռնհաս փաստաբաններ եւ կ'առանձնէ առեւտրական գործերու հետապնդումներ:

5. — Եթէ ղրկուած ապրանքներու մասին անհամաձայնութիւն եւ տարակուսութիւն ծագի, կը հայթայթէ լրաւարարներ (expert):

6. — Օսմանեան պարզեւատար եւ առանց պարգեւի արժեթուղթերուն թիւերը կ'առուպէ, կտրօնները կը գանձէ, եւ այդ արժեթուղթերու մասին տեղեկութիւններ տալով օրուան գնով գնումներ կ'ընէ:

7. — Ապահովագրական ամէն տեսակ ընկերութիւններու պայմաններուն և գործառնութեանց մասին տեղեկութիւններ կը հաղորդէ:

8. — Պարկեշտ և գործունեայ անձերու համար հաչուակալի, դրագրի, վաճառորդի պաշտօններ կը հայթայթէ Պոլսոյ վաճառատանց մէջ:

Գրենական Դրասենեակը

1. — Կը գործադրէ դպրոցական դասագրքերու և մանկապարտէզի առարկաներու վերաբերեալ ամէն յանձնարարութիւն

2. — Կը հրատարակէ դպրոցական դասագրքեր

3. — Կը մատակարարէ դպրոցներու և վաճառատուներու համար տետրակ, պահարան, նամակագլուխ և ն., ուղուած ձեւերով:

4. — Կ'ընդունի Պոլսոյ մէջ հրատարակուած ամէն լեզուէ օրաթերթերու և հանդէսներու բաժանորդագրութիւն և ծանուցում:

×

Յանձնարարութեանց փոխարէնը պէտք է կանխիկ ղրկել, իսկ աւետարանական գործոց վերաբերեալ տեղեկութիւններու պատասխանն ստանալու համար պէտք է ղրկել 10 ղրչ.ի փուլ, ծախուց համար:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԵՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԿի վարիչներուն նչանաբանն է՝

Ուղղամտութիւն եւ յանձնառարութեանց արագ եւ ճիշտ գործադրութիւն

ՀԱՍՑԷ

درسعادتده محمد پاشا خانی نومرو ۱۲

Stamboul, Méhmed Pacha han N°. 12

Ա. Մուպահեանեան եւ

Ս. Չէօմլէճեան

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԵՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԵՀՄԵԹ ՓԱՇԱ ԽԱՆ Ն. 12

Արտօնատէր Հ. Ս. Խ. Իփէիճեան— Տպագր. ՆՇԱՆ Կ. ՊՂՊՂԵԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՅԻ

ԲԱՆԹԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Կ. ՊՈԼԻՍ. ՄԱՆՉԷՍԹՐ, ՓԻԼԻՊ

×

Մանչէսդրի և ցամաքային Եւրոպայի բոլոր տարազագործ կեդրոններու հետ չարունակ առեւտր. յարաբերութեան մէջ ըլլալով, ԲԱՆԹԻԿԵԱՆ ԵՂԲՕՐՔ բերել կուտան և կը ծախեն

ԳԱՍԱՐԼԸ, ՊԱՄՄԱ, ՊՈԹԻՍԹ, ՎԻՇԻ, ԹԱԻԻՇ

Բոդեղեն գանազան ապրանքներ եւն.

Բանթիկեան եղբայրներէն մին Պոլսոյ և միւսը Մանչէսդրի մէջ երկար տարիներ վարած են իրենց մօրեղբայրներուն՝ Աստարճեան եղբարց համբաւաւոր վաճառատունը։ Այս պատճառաւ Բանթիկեան եղբարք մօտէն տեղեակ են մեր հրապարակին վրայ սպառած ամէնէն ձեւաւոր և ճոխակազմ վաճառքներուն։

Գաւառացի գնորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք մասնաւորապէս վրայ որ

ԲԱՆԹԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ գլխաւորաբար ՍԹՕՓի վրայ կը գործեն և յաճախ իրենց քով կը գտնուին ա՛յնպիսի վաճառքներ, որոնք թէ՛ գինով և թէ ճաշակով անմրցելի են հրապարակին վրայ ծախուածներուն հետ բաղդատելով։

Անոնք որ այս վաճառատան հետ կը փափաքին գործակցութիւն ընել, կրնան վստահ ըլլալ որ իրենց տպաւորութիւնները պիտի գործադրուին ճշտութեամբ և փութով։

ԲԱՆԹԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ Պոլսոյ վաճառատունը կը գտնուի Ալեանաք խանի կից։

Թրումբի՛, Շէբբի եւ ընկ·

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵԱԶՄԱ ՈՒԶՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ԴԻՄԵՑԷՔ

ՍՊԱՍՊՈՂԱԳԱՆԹՈ ՀԱՆ· Թ· 12

Եւրոպական եազմայի Թրումբի, Շէբբի եւ ընկ. համբաւաւոր գործարանին արտադրութիւնները, որոնք ծանօթ են արդէն կ. Պոլսոյ և գաւառներու հրապարակին, իրենց տեսակին աղնուութեամբը, և գոյներու գեղեցկութեամբը, այս անգամ չկրնալ գործարանին կողմանէ ԲՕՌ ԵՒ ԸՆԿ· հակոդութեան տակ կր ծախուին մեծաքանակ և մանրաքանակ·

Դիմել Սթամպոլ Մահմուտ վաչա Գամաերօ խան թիւ 12· Գաւառական յանձնարարութիւնք փութով և ճշդութեամբ կր կատարուին· Ուղղակի Միջերկրականի եւ Սեւ ծովու ճաւահանգիստները յանձնելի յանձնարարութիւնց եւս կ'ընդունուին·

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ

THE SINGER
MANUFACTURING Cie.

ՍԻՆԿԷՐ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

400է աւելի Պատոյ վկայական Շեմպրամ

Սինկէրի կարի մեքենաները, իրենց տոկունութեան համար աշխարհի ամէն կողմը տարածուած են։

ԲՈԼՈՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐԸ
ԲՈԼՈՐ ԴԵՐԶԱԿՆԵՐ } Սինկէրի մեքենայ միայն կը գործածեն
ԲՈԼՈՐ ԿՈՇԿԱԿԱՐՆԵՐԸ

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին.—

ՐՈՒՍԻԱ { *Շիտակ ճամբայ, կայսերաւէրայի դիմաց* / » » *Պօնմարշէի դիմաց, 343կրկ.*
ՂԱԼԱԹԻԱ { *Սինկէրը խան, Միւնէյին առեւ* / *Թրամուէյի կայարանին դիմաց*
ՊՈԼԻՍ { *Սուլթան Համամ, Թիւ 2* / *Սուլթան Պայազիտ, Թրամուէյի կայարանին դիմաց, Թիւ 13*
ՍԻՒՏԱՀ, *Զարշը Պոյու, Թիւ 120*

Սինկէրի կեդրոնատեղին կը գտնուի Բերա, Շիտակ ճամբայ Թիւ 343 կրկին, Տիւզ օղլու Մարգիս պէյի տունը։

50—31

Դարեհ Սահակեան

ՎՃԱՌԱԳԱՏՈՒՆ ԽՈՒՀԱՐՈՒԹԻ, ՄԵՏԱՔՍՈՒՐԳԻՉ ԱՊՐԱՆՔԱՑ

Պրուսա, Թիմուր Գարու Զարշըի գլուխ, Թիւ 192

Վաճառում մեծ եւ փոքր քանակութեամբ.— Անմրցելի գին — Ցանձնառութիւնք կը կատարուին ճշտութեամբ եւ արագութեամբ

20—16

Լ'ՈՒՆԻՎԵՐՍՕ
L'UNIVERSO

Ապահովութեանց Փոխադրութեանց Վտանգներու դէմ
ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կեդրոնատեղի ՄԻԼԱՆ
Դրամագլուխ **2,250,000** Լիրա

Ընկերութիւնը թէ՛ ծովու և թէ ցամաքի վրայ ապրանքներու փոխադրութեանց համար ապահովագրութիւններ կ'ընդունի խիստ չահաւոր պայմաններով

Աւազ եւ ամբողջական հաստուցում վնասներու

Ընդհ. Գործակալ եւ «Ավատիի ֆոմիսեր
ԲԱՐՍԵՂ ԹԷՓԷԼԵԱՆ
Գօճաման Օղլու Խան, կ. Պոլիս

Դեր-Գործակալներ՝ Թուրիոյ գլխաւոր նաւահանգիստներու մէջ։

*** *Գոհացուցիչ պայմաններով դեր գործակալներ կը փնտռուին այն տեղերը ուր գործակալութիւն հաստատուած չէ տակաւին*
Տեղային գործակալներ կը փնտռուին պատուաւոր ու կարող
Շահաւոր պայմաններ 50—12

Գոհացուցիչ Ազդ

Կուզէ՞ք Ձեր տուներն ու սալօնները զարդարել ընտիր, աժան և ճաշակաւոր պատկերներով ու գեղեցիկ շրջանակներով,
Կը փափաքի՞ք հաճոյալի ժամանց ընել մանրադիտական պատկերներով ու դիտակներով,
Պէտք ունի՞ք կազմարարական պիտոյքներու և տեսակրոս ակնոցներու,
Ուղղակի դիմեցէք

ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ ՊԻՑՐՈՒԹ

Եւ միշտ գոհ պիտի մնաք։ 7—7

ԲԻՒՐԱԿՆ «پیورا کن»

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Մէհմէտ Փաշա Խան, թիւ 12

ارمنیجه غزته‌سی

درسعادت محمد پاشا خان نومرو ۱۲

PURAGN

Revue Arménienne

Stamboul, Mehmed Pacha Han, N. 12

ՕՍՄ· ԱՌԵԻՏՐ· ՍԵՆԵԱԿԵՆ

ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ

Ի· ԾՐԱԳԱՆ

Թիւ 25—26

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

52 Թիւի բժնրգ. Պոլիս եւ Գաւառ 60 դրշ·
» » » Արտասահման 13 ֆր·
26 Թիւի հմր. բժնրդ. կ'ընդունուի Ծանուցումի համար՝ զեղչեալ գին

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

52 Թիւի բաժնեգինը եւ 2 դրշ·ի առաքման ծախքը կանխիկ վճարող ամէն բաժանորդ կ'ստանայ Հէրէքէի հռչակաւոր գործարանին մէջ պատրաստուած գոյգ մը ընտիր բուրդէ գուլպայ եւ մետաքսէ փողփողուն Թաշկինակ մը, որոնք իրենց նրբին յօրինուածքովը տեղական ճարտարարուեստին յառաջդիմութիւնը կը հաստատեն

Մէկ բաժանորդ գտնողը կ'ստանայ

Էքօ տը Բառի մը 10 դրշ·
երկու » » Առեւ·եւ Տնտ.Աշխ· 15 »
երեք » » Մէճէլլէ 30 »

24 ՄԱՐՏ 1907

Կ· ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ· ՆՇԱՆ Կ· ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԵՆԱԿԱՆ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ՊՈԼՍՈՅ, ՅՄԷՀՄԷՏԻՖԻՈՒ ՇԱԽԱՆ, ՆՈ. 12

ԱՆՈՆՔ ՈՐ

Առեւտր՝ կամ Գրենական ո՛ եւ է յանձնարարութիւն

ՄԸ ՈՒՆԻՆ

ԹՈՂ ՀԱՃԻՆ ԿԱՐԴԱԼ ՍՅՍ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԸ

Առեւտրական Գրասենեակը

1. — Եւրոպական գործարաններու Պոլսոյ ներկայացուցիչներուն հետ իր ունեցած ծանօթութեամբը կրնայ գաւառացի վաճառականներուն հայթայթել խուրտավարի, գաղթաբերքի, երկրագործական և տարազագործական մեքենաներու, ազօրիներու ամէն տեսակները:

2. — Կը հայթայթէ ամէն տեսակ տեղեկութիւններ Պոլսոյ հրապարակին վրայ ծախուած ապրանքներու գինեըուն և տեսակներուն վերաբերեալ:

3. — Կ'ստանձնէ վաճառումը տեղական ամէն տեսակ բերքերու, որոնց համար ապահովներ կը հայթայթէ:

4. — Դատական խնդիրներու այլ և այլ ճիւղերուն համար կը ներկայացնէ Պոլսոյ մէջ գտնուող ձեռնհաս փաստաբաններ և կ'ստանձնէ առեւտրական դատերու հետապնդումներ:

5. — Եթէ ըրկուած ապրանքներու մասին անհամաձայնութիւն և տարակուսութիւն ծագի, կը հայթայթէ իրաւարարներ (expert):

6. — Օսմանեան պարզեւատուր և տասնոց պարգեւի արժեթուղթերու թիւերը կ'ստուգէ, կարօնները կը գանձէ, և այդ արժեթուղթերու մասին տեղեկութիւններ տալով օրուան գնով գնումներ կ'ընէ:

7. — Ապահովագրական ամէն տեսակ ընկերութիւններու պայմաններուն և գործառնութեանց մասին տեղեկութիւններ կը հաղորդէ:

8. — Պարկեշտ և գործունեայ անձերու համար հաշուակալի, գրագրի, վաճառորդի պաշտօններ կը հայթայթէ Պոլսոյ վաճառատանց մէջ:

Գրենական Գրասենեակը

1. — Կը գործադրէ դպրոցական դասագրքերու և մանկապարտէզի աւարկաներու վերաբերեալ ամէն յանձնարարութիւն

2. — Կը հրատարակէ դպրոցական դասագրքեր

3. — Կը մատակարարէ դպրոցներու և վաճառատուներու համար տետրակ, պահարան, նամակագլուխ և նմ., ուզուած ձեւերով:

4. — Կ'ընդունի Պոլսոյ մէջ հրատարակուած ամէն լեզուէ օրաթերթերու և հանդէսներու բաժանորդագրութիւն և ծանուցում:

×

Յանձնարարութեանց փոխարէնը պէտք է ԿԱՆԽԻԿ ղրկել, իսկ առևտրական գործոց վերաբերեալ տեղեկութիւններու պատասխանն ստանալու համար պէտք է ղրկել 10 ղրշ.ի փուլ, ծախուց համար:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԵՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԿի վարիչներուն նշանաբանն է՝

Ուղղամտութիւն եւ Յանձնարարութեանց արագ եւ ճիշտ գործադրութիւն

ՀԱՍՑԷ

درسعادتده محمد پاشا خانك نومرو ۱۲

Stamboul, Méhmed Pacha han N°. 12

Ս. Մուպահեաճեան եւ Ս. Չէօմլէճեան

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԵՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԷՀՄԷԹ ՓԱՇԱ ԽԱՆ Ն. 12

Մեր Պատասխանները

Գեր Տ. Տրդատ Եպիսկ. Պալեան. — Ստացած ենք Ձեր Գերապատուութեան բաժնեգինը։ Շնորհակալ ենք Ձեր համակրալից վերաբերումին համար։

Տ. Էմ. Գալէմքեարեան (Պէրութ). — Բիւրակնի 39րդ թիւը ղրկուեցաւ։ Օսմ. երկաթուղեաց պատասխանատուութենէն չհետզ թիւ մը եթէ մինչեւ 30 տարի չգանձուի, ընդունած կը համարուի։ Հետեւապէս, 5—6 տարի առաջուան չհասած թիւ մը միշտ կարելի է գանձել։

Եպոիսկ. Տաճօ Էմ. (Հալէպ). — Ձեր և Էլիաս, Նաում և Պետրոս Տաճօ Էմ.ներու բաժնեգինները գանձած ենք Մովսէս Էմ. Գրաճեանէ. Շնորհակալութիւն՝ ձեր համակրական տողերուն համար։

Տեառ Դաւիթ Ճիտէճեան եղբ. (Հալէպ). — Ձեր բաժնեգինին համար ղրկած չէքերնիդ գանձած ենք։

Ա. Էմ. Քիհեանեան (Կեսարիա). — Կարապետ Էմ. Մալխասեանէ գանձուած է ձեր բաժնեգինը և թերթերը առաջին թիւէն ղրկուած են։

Ադամ Էմ. Արապեան (Պալըքէսիր). — Թագուոր Տատուրեան և Լեւոն Քիւրքճեան Էմ.ներուն թերթերը ղրկուեցան։

Բարսեղ Էմ. Ազըրկիզեան (Վէզիր Քէօրրիւ). — Ստացած ենք ձեր ղրկած դրոշմաթուղթերը։ Կ'սպասենք ձեր առեւտր. տեղեկութիւններուն և հարցումներուն։

Յակոբ Էմ. Ստեփանեան (Պազտատ). — Օսմ. Կայսերական Պանքայի վրայ ձեր ղրկած չէքը գանձելով ձեր հաշուոյն անցուցած ենք։

Ա. Թիվրիզեան Էմ. (Խարբերդ). — Ձեր ղրկած առեւտր. տեղեկութիւնները օգտակար պիտի ըլլան մեզ Առեւտրական Բառարանին համար։ Կ'սպասենք չարունակութեանը։ Դիւղատնտեսութեան և արհեստագիտութեան վրայ ծանրութիւններ հետզհետէ պիտի հրատարակուին Բիւրակնի մէջ։ Շնորհակալ ենք ձեր գնահատական տողերէն։

Տեառ Յ. Մանկոեան եւ Մ. Յ. Քիշիշեան (Ատանա). — Ձեր գնահատումը չնորհապարտ կ'ընէ մեզ։ Բիւրակնի այս թիւէն սկսանք ղրկել։ եթէ ուզէք, Բ. չրջանի առաջին թիւէն ալ կը ղրկենք։ Բաժնեգինը կրնաք յանձնել մեր դարձակալ Յակոբ Էմ. Թէրզեանի։